

Godi { en izve { taj 2002



ТУТУНСКА БАНКА

^ lenka na grupacijata na NLB



SODR@ I NA

Prof i l na Bankata	3
<i>Misija na Bankata</i>	3
Finansiski pokazateli	4
<i>Prihodi (za godina)</i>	4
<i>Sostojba (na kraj na godina)</i>	4
<i>Operativni pokazateli</i>	4
<i>Fakti i brojki</i>	4
Obra}awena di rektorot	6
Akcionerski kapital i sopstveni-ka struktura	8
Upraven odbor	10
Menaxerski tim	11
Pregled na finansiskite rezultati na Bankata	13
<i>Izvori na sredstva</i>	14
<i>Kreditno port folio</i>	14
Pregled na delovni aktivnosti	15
Kreditni aktivnosti kaj pretpri jat i ja (corporate)	15
Rabota so naselenie (RETAIL)	16
<i>Depozitni aktivnosti</i>	16
<i>Kreditni aktivnosti kaj naselenie</i>	17
Devizno rabotewe	18
Korespondentski banki	20
Organizacija i kadri	21
<i>Organizaciona {ema</i>	22
Mre `a na ekspozituri na Tutunska banka a.d. Skopje	23
<i>Adresni podatoci</i>	23
Izve { taj na revizori te	25
<i>Finansiski izve { tai</i>	26
Bilans na uspeh	26
Bilans na sostojba	27
Izve { taj za pari -niot tek	28
Bele { ki kon finansiskite izve { tai	30



PROFIL NA BANKATA

Tutunska banka AD Skopje e edna od najgolemi te bankarski i finansiski institucii vo Republika Makedonija, vode-ka po performansite i edna od najuspe { nite banki vo grupacijata na Nova Ljubljanska Banka.

Vo vkupniot kapital na Bankata, grupacijata na Nova Ljubljanska Banka u-estvuva so 52,9% od akcii te so pravo na upravuvawe, a ostanatiot del od 47,1% e sopstvenost na pravni i fizi-ki lica od Makedonija.

So svoeto rabotewe Bankata se prof ilira kako zna-aen u-esnik vo site finansiski slu-uvawa vo Makedonija. Bankata e glaven finansiski partner vo razvojt i vo poddr { kata na mali te i sredni pretprijatija i vode-ka vo krediti rawe na naselenieto.

So ponuda na moderni produkti i uslugi i so primena na sovremeno bankarstvo, Bankata go pottiknuva doma { noto { tedewe, vlijae na razvojt na kreditnata kultura i go poddr ` uva razvojt na nacionalnata ekonomija.

Bankata e eden od najuspe { nite promotori na makedonskiot biznis na me|unarodnite pazari.

Za potrebite na klientite, Bankata razvi mre ` a od 18 ekspozituri organizirani kako mali banki so ponuda na celosen paket sovremeni produkti i uslugi.

Tutunska banka od Finance Central Europe go dobi priznaniето „The Best Bank by Gross Profit 2002, Macedonia”.

Misija na Bankata

Na { ata cel e da bideme pome|u vode-kite finansiski institucii vo zemjata.

Da obezbedime povioko nivo na kvalitet na uslugite, sovremena ponuda na novi produkti i gradewe na tradicijata na Bankata.

Preku efikasnosta i ekonomi-nosta vo raboteweto da ostvarime profit.

FINANSIJSKI POKAZATELJI

	000 MKD		
	2002	2001	2000
Prihodi (za godinu)			
Neto prihodi od kamati	473.198	408.616	264.067
Neto prihodi od proviziji	267.388	255.657	215.007
Dobivka predodano-uvawe	258.492	212.313	135.096
Neto dobivka za periodot	243.569	199.704	123.663
	2002	2001	2000
Sostojba (na kraj na godina)			
Vkupna aktiva	9.226.799	7.919.923	6.053.017
Kreditina komitentii	5.145.558	3.408.067	2.786.024
Depozitii od komitentii	3.762.442	4.272.234	1.952.356
Kapitali rezervi	1.898.598	1.735.359	1.572.532
Akcionerski kapital	1.402.103	1.320.599	1.320.637
	2002	2001	2000
Operativni pokazatelji			
Povrat na vkupna aktiva ROA ²⁾ (neto)	2,66%	2,97%	2,68%
Povrat na kapitalot ROE ²⁾ (neto)	15,04%	13,19%	12,51%
Neto kamatna margina	5,13%	5,16%	4,36%
Akcionerski kapital / Vkupna aktiva	15,20%	16,65%	21,82%
Kapitalna adekvatnost	25,85%	28,30%	29,84%
	2002	2001	2000
Fakti i brojki			
Brojna akcioneri	311	302	304
Brojna akcii	533.450	506.307	506.329
Dividenda po akcija (MKD)	262	280	63
Dividenda/ Nominalna vrednost na akcija	26,20%	28%	6,3%
Dividenda/ Akcionerski kapital	9,97%	10,73%	2,42%
Brojna vraboteni	205	161	106
Ekspozituri	18	17	10

Oficijalen kurs na NBRM na:

31 dekemvri 2002 - EUR 1 = MKD 61,0707

31 dekemvri 2001 - EUR 1 = MKD 60,9610

31 dekemvri 2000 - EUR 1 = DEM 1,9558

31 dekemvri 2000 - DEM 1 = MKD 31,0803

Zabeleška:

1) Podatoci se prezentirani spored Makedonskite smetkovodstveni standardi

2) ROA i ROE se presmetani vrz osnova na prose-na sostojba na kapitalot i aktivata na Bankata.

OBRAJ AWE NA D I REKTOROT

Po-ituva ni akcioner i, dami i gospoda

2002 godina be { e u { te edna uspe { na godina za Tutunska banka AD-Skopje vo koja se ostvar i visok profit na akcioner i te i se nadminaa planirani te cel i. Uspehot e u { te pogolema ko se zemeat vo predvid uslovi te i ambientot vo ko i se odviva { e raboteweto na Bankata.



Kako { to e poznato, Republika Makedonija mina niz edna od pote { kite godini na ekonomski, politi-ki i na bezbednos en plan. Negativni te tendencii vo stopanstvoto se prodlabo-ija, a padot na industriskoto proizvodstvo, padot na izvozot i rekordno visokiot trgovski deficit se samo neko i od problemite so ko i se soo-ivme minatata godina. Makedonskoto stopanstvo be { e nedovolno likvidno, so slaba izvozna konkurentnost, bez mo { da go finansira dolgoo-ekuvaniot ekonomski rast i bez impuls za brzo zazdravuvawe.

I zminatata 2002 godina makedonskata ekonomija be { e soo-ena so:

- Rekor dna nevrabotenost od 31,9%
- Pad na industriskoto proizvodstvo za 5,3% vo odnos na 2001 godina
- BDP vo iznos od 238.764 mil. MKD (3711 mil. USD), ili porast od samo 0,3% vo odnos na 2001
- Bez krediten aran ` man so MMF
- Buxetski deficit od 3,1% od BDP
- Negativno saldo od 751 mil. USD vo trgovskata razmena so stranstvo

Kako svetla to-ka vo minatogodi { nata recesijabi go izdvoil zgolemeni ot interes za { tedewe kako rezultat na evrokonverzijata i vra}aweto na doverbata vo bankite, na { to sekako vlijae { e i stabiliziraweto na politi-kata situacija.

Vo vakvi uslovi, makroekonomskata ramnote ` a be { e odr ` uvana preku isklui telno restriktivna politika na NBRM, so stabilen kurs na denarot i cenovna stabilnost so niska inflacija od 1,8% i deflatorni dvi ` ewa vo tekot na godinata.

Tutunska banka go prodol ` i pove}egodi { ni ot dinami-ki rast i razvoj, prerasnuvaj} i vo treta po golem ina bankarska institucija vo zemjata, meju prvi te po per formansi i edna od najuspe { ni te banki vo grupacijata na Nova Ljubljanska Banka.

Vo uslovi na recesija, Bankata prodol ` i so kreditirawe na razvojni te proekti na mali te i sredni pretprijatija (SME), so mikro finansirawe, promocija na makedonski te izvozni pretprijatija na pazari te na ko i { to e prisutna NLB i so kreditirawe na potrebi te na naselenieto so { to se nametna kako vode-ka Banka vo ovoj segment. Plasmani te kaj nefinansiskiot sektor vo odnos na 2001 godina se zgolemeni za 48%, kaj pretprijatijata za 37%, a kaj naselenieto za 97%. Od vkupni te plasmani kaj naselenie 60% se stanbeni i hipotekarni krediti.

Vo ne finansiski ot sektor vo 2002 godina Bankata plasira {e vkupno 95 milioni EUR, od koi 70 mil. EUR se plasirani vo stopanstvoto so prose-na kamatna stapka od 11,92%.

Za poddr {ka na razvojt na privatni ot biznis Bankata obezbedi krediti so mo {ne povolni kamatni uslovi od sopstveni izvori, od grupacijata na NLB, kako i pove}e stranski kreditni linii.

Od postignatite rezultati bi se zadr `al na porastot na deviznoto {tedewe vo Bankata po evrokonverzijata. Pri povlekuvawe na depozitite vo prvi ot bran od bankarski ot sektor bea povle- eni 23%, dodeka od Tutunska banka samo 10% i od april 2002 e zabele `liv trend na postojan porast na deviznite depoziti od naselenie vo Bankata.

Zaradi natamo {no razvivawe na depozitno rabotewe i Retail, Tutunska banka ja pro {iri delovnata mre `a so 7 novi ekspozituri i vo momentov raboti so 18 ekspozituri organizirani kako mali banki so ponuda na kompletan paket produkti i uslugi i mo `nost za koristewe na uslugite na e-bankarstvoto. So otvorawe 3 novi ekspozituri (Skopje, [tip i Gostivar) vo 2003 godina, Bankata }e ja kompletira regionalnata zastapenost.

Po- i tuvani akcioneri, uspehot na Tutunska banka e u {te pogolema ako se ima predvid deka Bankata vo celost gi ostvari, a vo pove}e segmenti i gi nadmina planovite utvrdeni so Delovnata politika za 2002 godina. Izve {tajot za raboteweto na Bankata go imate vo priloz, a vo prodol `enie bi se osvrnal na rezultati te koi go odbele `aa raboteweto na Bankata vo minatata godina, i lustriraj}i go so brojki i indeksi¹⁾:

- Vkupna bilansna suma od 10.706.444 (000) MKD
- Porast na potencijalot za 18%
- Porast na vkupni ot kapital za 8%
- Porast na bruto dobivkata za 22%
- Porast na rezervacii te za 26%
- Neto dobivka od 243.569 (000) MKD
- Povrat na kapitalot (ROE) od 15,94%
- Povrat na aktivata (ROA) od 2,66%
- Adekvatnost na kapitalot od 25,85%
- Neto kamatna margina od 4,86%
- Namaluvawe na krediti raweto na tutunskata industrija na 18% (2001 god. 31%)

1) Podatocite se prikani spored makedonskite propisi

Tutunska banka vo 2002 godina ja implementira {e svojata strategija i zna- itelno ja podobri svojata pazarna pozicija vo Makedonija so {to se pribli `i kon celite na Bankata utvrdeni so Razvojnata strategija do 2006 godina, odnosno ostvari stabilen trend na porast, zadovolitelen profit i povrat na kapitalot, u- estvo vo pooddelni segmenti so 15% i se nametna kako nositel na sovremeni ot pri od vo bankarskoto rabotewe.

Rezultatite {to gi postignavme se potvrda deka Bankata napravi pravi len-ekor so izborot na NLB kako strate {ki partner, od koj vo izminatite godini preku Tutunska banka vo Makedonija vleze kvaliteten sve ` kapital vo iznos od 45 mil. EUR, od koi 15 mil. EUR osnova- ki vlogi 30 mil. EUR krediti po mo {ne povolni uslovi, kako i besplatna tehni- ka pomo {, know-how i moderna tehnologija na bankarsko rabotewe. Vo ramkite na harmonizacijata na raboteweto so NLB vo tekot na 2002 godina bea ostvareni me|usebni rabotni poseti na 13 timovi so 27- lenovi.

Istovemenoprodol `i i tehni- kata pomo { vo ramkite na Paktot za stabilnost, finansirana od Vladata na Republika Germanija, so eksperaska pomo { od Sparkassenstiftung fur Internationale Kooperation za razvojt na Retail i sovremena i efikasna delovna mre `a.

Po- i tuvani akcioneri,

Tutunska banka zavr {i u {te edna uspe {na godina. So rezultatite koi {to gi postignavme sme me|u vode- kite institucii vo Republika Makedonija i grupacijata na NLB. Uspehot vo ova godina kako i site izminati godini e rezultat na zalagaweto na Upravni ot odbor, menaxmentot, kako i na site vraboteni vo Bankata. Vakvi ot priode garancija deka i vo idnina Bankata }e ostvaruva uspe {ni rezultati.

Vi blagodaram,

Vorli Jan-evski


AKCIONERSKI KAPITAL I SOPSTVENI ^KA STRUKTURA

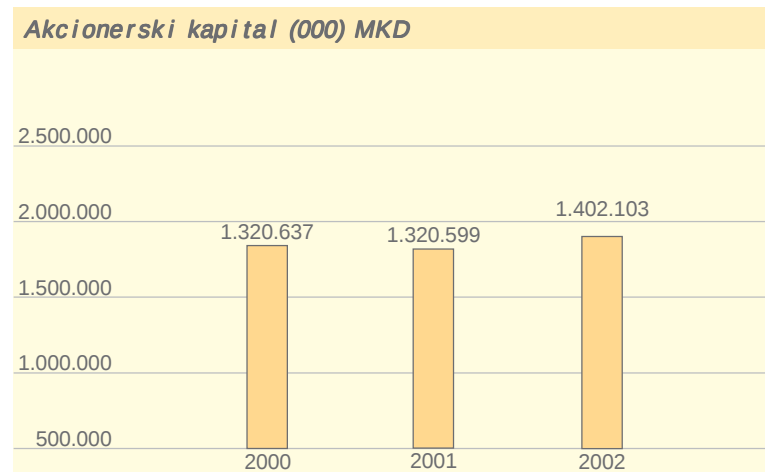
Na krajot na 2002 godina akcionerskiot kapital na Bankata iznesuva 1.402.103 iljadi MKD, { to e za 6% pove}e vo odnos na 2001 godina. Zgolemuwaweto se dol`i na reinvestirawe na del od dobivkata za 2001 godina vo akcionerski kapital vo iznos od 81.429 iljadi MKD.

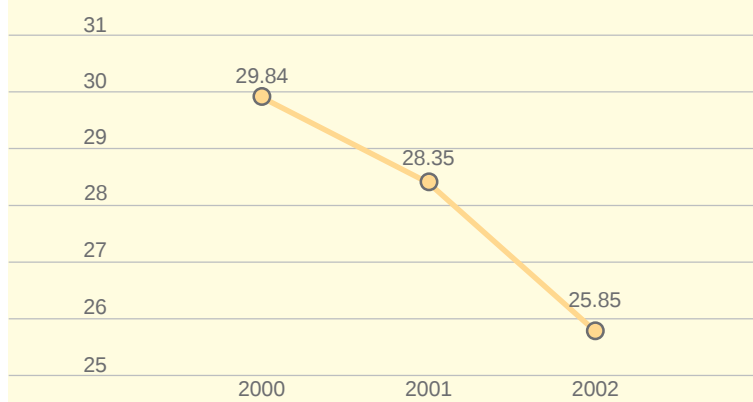
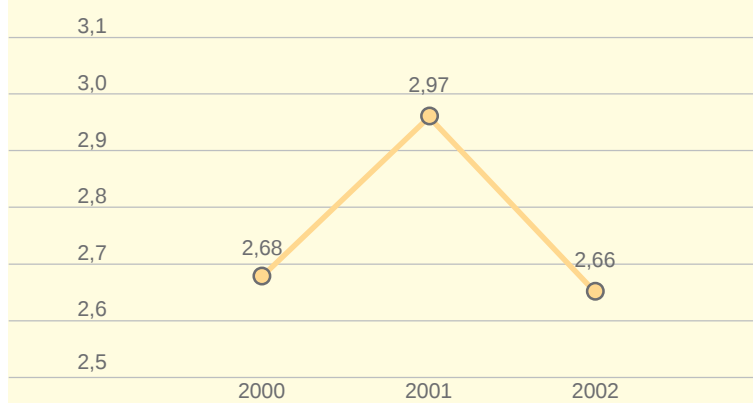
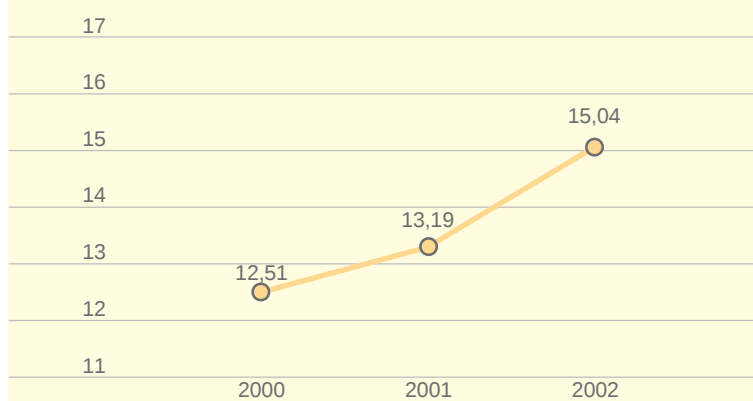
Vkupniot broj na akcii na Bankata vo 2002 godina iznesuva 533.450, od koi 50.221 se prioritetni i 483.229 obi-ni akcii. Nominalnata vrednost po akcija iznesuva 1000 MKD.

Na krajot na 2002 godina Bankata ima {e vkupno 311 akcioneri, od koi 174 pravni i 137 fizi-ki lica. Porastot na brojot na akcioneri vo 2002 godina (od 302 na 311) se dol`i na kupoproda`nite transakcii pomeju postoe-kite akcioneri na Bankata.

<i>Najgolemi akcioneri</i>	<i>(%) obi-ni akcii</i>
1. LHB Internationale Handelsbank AG Frankfurt	34,53
2. Nova Ljubljanska Banka dd Qubqana	18,38
3. TK „Boro Petru {evski Papu-ar” AD Kumanovo	12,68
4. Jaka Tabak AD Radovi {	12,37
5. AD Strumica Tabak-Strumica	6,17
6. Energopromet DOOEL Skopje	3,73
7. Sokomak AD Bitola	1,71
8. Veles Tabak Veles	1,12

Garantniot kapital na Bankata na 31.12.2002 godina iznesuva 2.082.940 MKD.



**Adekvatnost na kapitalot (%)****Povrat na aktivata ROA (%)****Povrat na kapitalot ROE (%)**



UPRAVEN ODBOR NA TUTUNSKA BANKA AD SKOPJE

Pretsedatel

Marko Voq~

Pretsedatel i glaven di rektor na Upravata na Nova Ljubljanska Banka DD, Qubqana

^lenovi

Alojz Jamnik

Postar izvr { endi rektor na Sektor za upravuvawe so rizici i problemati ~ni plasmani vo Nova Ljubljanska Banka DD, Qubqana

Boris Zakraj {ek

Prokurator vo LHB Internationale Handelsbank AG F rank furt

Nikola Mrki }

^len na Upravata na LHB Internationale Handelsbank AG, F rank furt

Gazmend Kadriu

Nezav isen bankarski konsul tant

Slavko Burnazovski

Generalendi rektor i pretsedatel na Upraven odbor na Tutunski kombinat „Boro Petru {evski - Papu~ar”, Kumanovo

I lo Tasevski

Di rektor na „Sokomak” AD, Bitola

MENAXERSKI TIM

Rabotovoden organ

Vorji Jančevski
Prv generalni direktor
na Tutunska banka AD Skopje

Tome Perinski
Tret generalni direktor
na Tutunska banka AD Skopje

Qube Rajevski
Vtor generalni direktor
na Tutunska banka AD Skopje



Sektorski direktori

Tihomir Trajkovski
Direktor na sektor za vnatrešna revizija

Stojna Stojkoska
Direktor na sektor za sredstva

Qiqana Nastoska
Direktor na sektor za kreditiranje

Duško Spikovski
Direktor na sektor za dela s naselenie

Aleksandar Igwatovski
Direktor na sektor za odnosi s stranstvo

Jordanka Grujoska
Direktor na sektor za finansiško rabotewe, delovna politika
i informatika

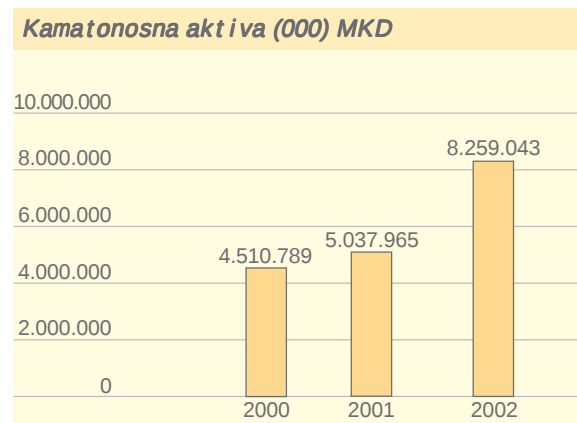
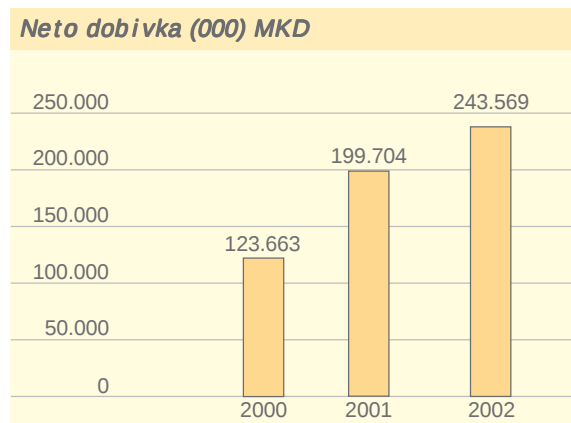


*„Adam” - ma { ko torzo
terakota
Neolitski period * 5000 godini p.n.e.
Cerje, Govrlevo, vo blizina na Skopje,
Republika Makedonija*

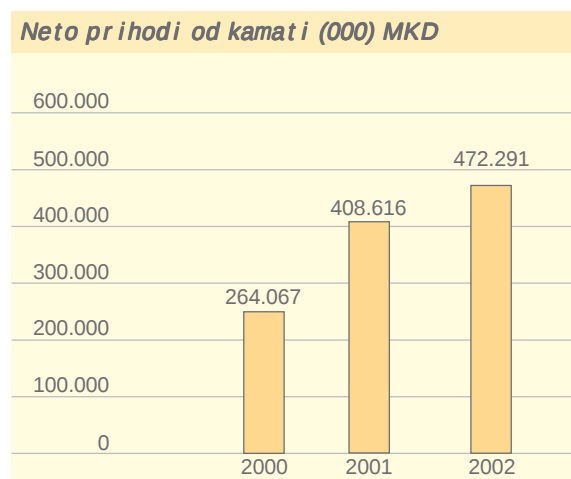
PREGLED NA F I N A N S I S K I T E R E Z U L T A T I N A B A N K A T A

Tutunska banka ima { e u { te edna uspe { na godina na deloven i f i n a n s i s k i plan. Ostvarena e **neto dobivka** od 243.569 iljadi MKD ili 22% pove { e vo odnos na 2001 godina.

Neto dobivkata po akcija e 475 MKD, a povratot na kapitalot (ROE) e zgolemen na 15,94% (13,83% vo 2001 god.). Bankata vo 2002 godina isplati dividenda od 262 MKD po akcija ili 26% od nominalnata vrednost na akcii te.



Bankata ostvari neto kamatni prihodi od 473.198 iljadi MKD ili za 16% pove { e vo odnos na 2001 godina, so neto kamatna margina od 4,86%. **Kamatonosnata aktiva na Bankata** za 2002 godina e 8.259.043 iljadi MKD.



Neto prihodite od provizii vo 2002 godina se pogolemi za 5% kako rezultat na bankarskite usluzi od menuva-ko rabotewe, platen promet, e-bankarstvo, izdadeni garancii, otvoreni akreditivi i drugi netradicionalni usluzi.

Rezervaciite za rizi-ni plasmani porasnaa za 26% vo odnos na 2001 godina i soodvetstvuvaa na porastot na plasmanite i prevzemeniot rizik.

I pokraj recesijata i padot na industriskoto proizvodstvo za 5,3%, Bankata ja zgolemi svojata **bi lansna suma** za 18% i 2002 godina ja zavr { i so vkupna bi lansna suma od 10.706.444 iljadi MKD.*

* Podatoci te se prika ` ani soglasno so makedonski te propisi

Izvori na sredstva

Bankata vo 2002 godina vode {e optimalna finansiska politika za odr `uvawe na denarsko-deviznata likvidnost i za obezbeduvawe povolni izvori na finansiski sredstva (cenovno i ro-no).

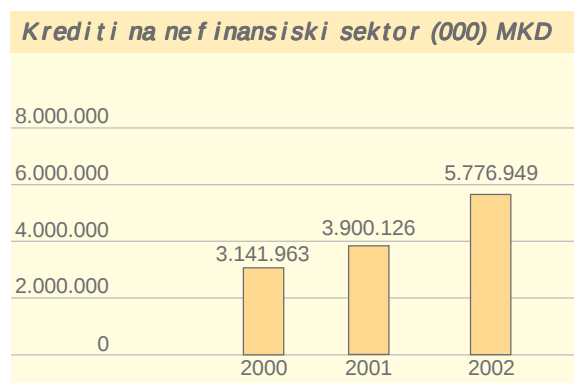
Najgolemo u-estvo vo depozitnata baza na Bankata so 61% od izvorite imaa depozitite od klienti (pravni lica i naselenie) vo iznos od 4.317.968 iljadi MKD.

	31.12.2000	31.12.2001	31.12.2002	(000) MKD Indeks 2002/2001
Pozajmici i depoziti od kreditni institucii	2.340.966	1.569.895	2.795.326	178
Kratkoro-ni	1.394.612	928.053	920.220	99
Dolgoro-ni	946.354	641.842	1.875.106	292
Depoziti na pravni lica	1.469.329	1.616.298	2.262.820	140
Depoziti od naselenie	502.814	2.368.835	2.055.148	87
Depoziti na dr `ava	-	450.000	-	-

Vi {okot pari-ni sredstva Bankata go plasira {e vo blagajni-ki zapisi na Narodna banka na Republika Makedonija i preku Pazarot na pari i kratkoro-ni hartii od vrednost.

Kreditno port folio

Vkupnite odobreni krediti na pravni lica i naselenie vo 2002 godina iznesuvaa 5.776.949 iljadi MKD {to e za 48% pove {e od 2001 godina*.



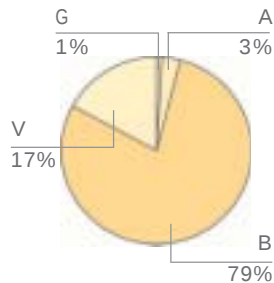
Od vkupnite krediti vo iznos od 5.776.949 iljadi MKD, 5.731.803 iljadi MKD se pobaruwawa po redovni krediti, a 45.146 iljadi MKD se pobaruwawa od nefunkcionalnite krediti. Vo strukturata na kreditnoto port folio, funkcionalnite krediti u-estvuvaat so 99%, a samo 1% otpa|aat na nefunkcionalnite krediti.

U-estvoto na dolgoro-nite plasmani vo strukturata na vkupnoto kreditno port folio (pretprijatija, naselenie i banki) e zgolemeno na 62% i se dol `i na zgolemenata aktivnost za dolgoro-no kreditirawe na naselenieto. Pri toa Bankata postojano se vode {e od principot na ro-na usoglesenost pome|u izvorite i plasmanite.

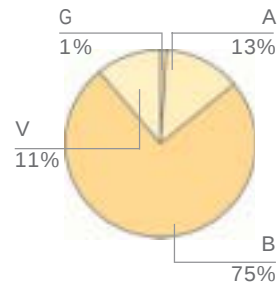
Bankata ostvari visok kvalitet na kreditnoto port folio so porast na u-estvoto na plasmanite od A i B rizi-na kategorija od 82,2% vo 2001 na 88% vo 2002 godina, a prose-noto nivo na izdvoeni rezervacii odgovara na B-rizi-na kategorija.

* Kreditite se prikazani na bruto osnova vo soglasnost so makedonskite propisi

Klasifikacija na krediti po rizi-kategorii (31.12.2001 godina)



Klasifikacija na krediti po rizi-kategorii (31.12.2002 godina)



Zaradi zahteva na pobaruwawata, Bankata wode e redovna gri`a za kwalitetot na kolateralata kako wtorostepen izvor za naplata. Za pouspešno i pobrzo rešawawe na problemati-nite krediti, wopowetokot na 2002 godina be e formirana i posebna Komisija za upravuwawe so lo i plasmani.

Vo strukturat na wкупното kreditno portfolio po valuta wo 2002 godina 32% od plasmanite se devizni.

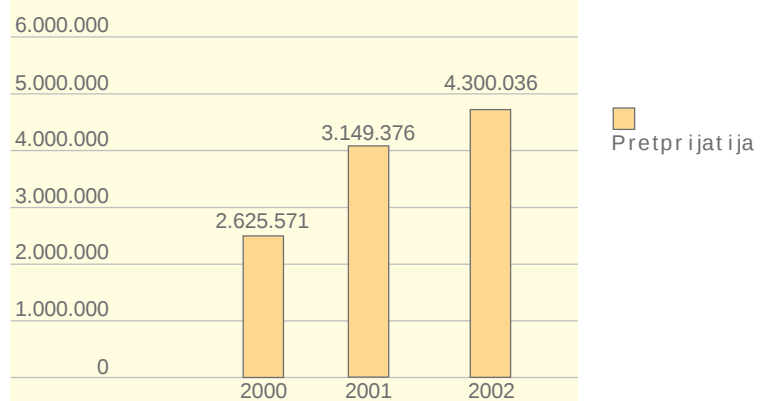
PREGLED NA DELOVNI AKTIVNOSTI

KREDITNI AKTIVNOSTI KAJ PRETPRIJATIJA (CORPORATE)

Preku aktivna kreditna politika Bankata gi zgolemi plasmanite po krediti na pravni lica za 37% wo odnos na 31.12.2001 godina.

Pokraj obemot, Bankata go zgolemi i kwalitetot na uslugite za pretprijatija. Voweden e sistem na neposredno sledewe na potrebite na sekoj klient poedine-no i na razvojot na negoviot biznis, zajaknat e komercijalniot pristap i ponudata na kompletan paket uslugi preku delovnata mre`a na Bankata, a se razvieni i partnerski odnosi so malite i sredni pretprijatija i individualnite pretpriema-i.

Kredit na pretprijatija (000) MKD



Bankata kreditni te aktivnosti gi ostvari vo pove}e strukturni dejnosti na stopanstvoto, so { to zna~itelno go namali rizikot na kreditното portfolio. Pritoa, u~estvo na kreditite vo tutunskata industrija e namaleno na 18% (32% vo 2001 god.)

Vo 2002 godina Bankata aktivno u~estvuva {e i pri obezbeduvaweto povolni uslovi za finansirawe na razvojni proekti na mali i sredni pretprijatija od privatniot sektor (SME), za investicioni proekti i za poddr {ka na izvozno orientiranite makedonski pretprijatija. Za taa cel Bankata obezbedi pove}e stranski i doma {ni kreditni linii, i toa:

- Proekt za razvoj na privatniot sektor vo Makedonija, finansiran so sredstava od Svetskata banka
- Krediten program na NEPA, finansiran so sredstva od Programata na PHARE za mali i sredni pretprijatija
- Kreditna linija od Makedonskata banka za poddr {ka na razvojt za finansirawe na investicioni proekti i izvozni aran`mani
- Programa za mikro i mali pretprijatija od Makedonskata razvojna fondacija na pretprijatija, finansirana so sredstava od Kralstvoto Holandija, nameneta za mali biznisi i za individualni zemjodelci
- Kreditna linija od razvojnata KfW Banka od Germanija
- Kreditna linija finansirana so sredstva od Fondot za me|unarodna sorabotka i razvoj na Republika Kina-Tajvan (Revolving Fond)
- Stokova kreditna linija od Republika Italija
- Mikro kreditna linija od Germansko-Makedonskiot Fond, obezbedena so sredstva od razvojnata KfW Banka od Germanija
- IFAD kreditnata linija, nameneta za pottiknuvawe i razvoj na zemjodelskoto proizvodstvo.

Od vkupno plasirani te krediti na pretprijatija vo 2002 godina, najgolem del se od izvori na sredstva na:

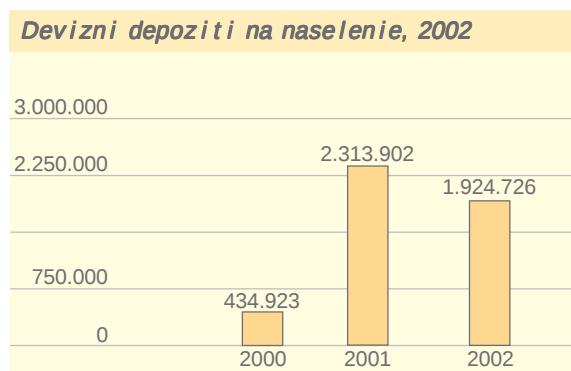
- Tutunska banka 45,72%
- Grupacija na NLB 27,5% i
- Svetska banka 10,14%.

Bankata vr {e {e i aktivnosti vo ime i za smetka na klientite, so komisioni raboti po krediti odobreni od Humanitarni te zdru`enija „Mo`nosti” i „Horizonti”.

RABOTA SO NASELENIE (RETAIL)

Bankata vo 2002 godina, posebno vnimanie posveti na razvojt na sevkupnoto rabotewe so naselenie, na podobruvawe na nivoto na usluga, na razvoj na {i roka paleta konkurentni produkti, kako i na razvoj na sovremeni pati {ta na plasman. Za taa cel Tutunska banka ja pro {iri delovnata mre`a so 7 novi

ekspozituri i vo momentov raboti so 18 ekspozituri, organizirani kako mali banki, so ponuda na kompletan paket bankarski i finansiski i uslugi nameneti za razli~ni pazarni segmenti, kako i mo`nost za koristewe na uslugite na e-bankarstvoto.



Depozitni aktivnosti

Vo 2002 godina posebno povolni dvi`ewa bea zabele`ani kaj deviznoto {tedewe na naselenie po evrokonverzijata na po~etokot na godinata. Do krajot na godinata Bankata uspea da ja odr`i stabilnosta na depozitnata baza, a od mart 2002 zabele`ane trend na postojan porast na devizni te depoziti te od naselenie.

I pokraj namaluvaweto na evrodepozitive za 16,82% na godišnjoj osnovi, u-stvoto na Bankata vo vkupniot bankarski sektor vo tekot na celata godina imaše trend na porast i na 31.12.2002 godina na nivo na bankarskiot sektor Tutunska banka u-estvuvaše so 8,10%.

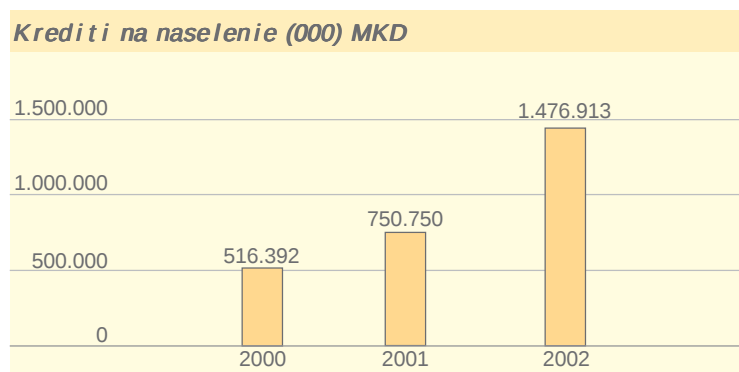
Vo 2002 godina Bankata posebno se angažirala i vo promocija i proširuvawe na karti-noto rabotewe vo domašniot platen promet so izdavawe na Diners Club platežni karti-ki.

Kreditni aktivnosti kaj naselenie

Vo 2002 godina Bankata beše osobeno aktivna vo kreditiraweto na naselenieto so ponuda na novi kreditni produkti.

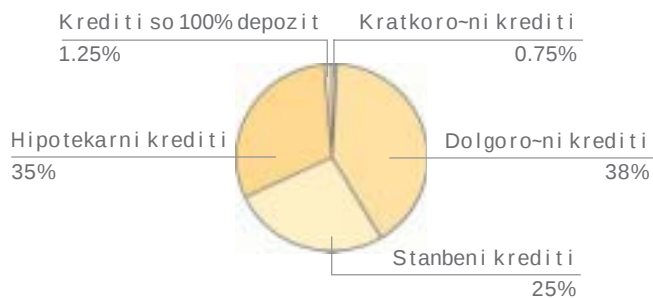
Plasmanite po krediti na naselenie, so sostojba na 31.12.2002 godina iznesuvaa 1.476.913 iljadi MKD, što e za 97% poveše vo sporedba so prethodnata godina.

Vo tekot na 2002 godina e ostvaren zna-itelen porast na kreditite za naselenie, glavno, kako rezultat na zgolemuwaweto kaj stanbenite i hipotekarnite krediti, koji vo vkupnite krediti na naselenie u-estvuvaat so 60%.



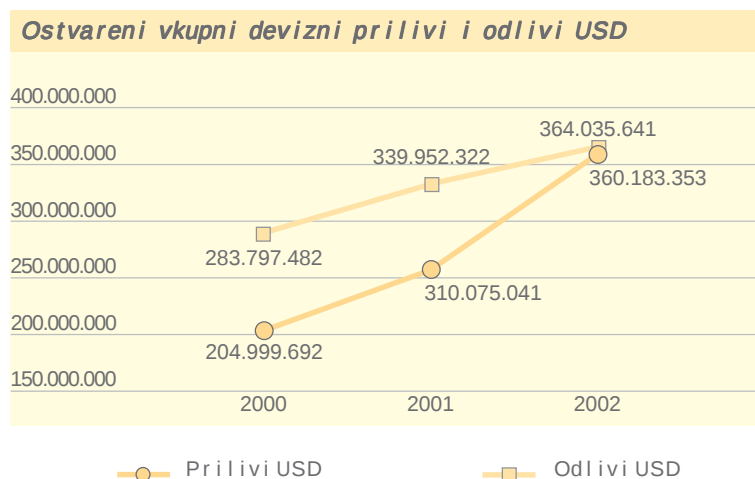
Po vidovi produkti, sostojbata na kreditite na naselenie e kako što sleduva:

Struktura na krediti na naselenie po produkti vo 2002 godina



DEVIZNO RABOTENJE

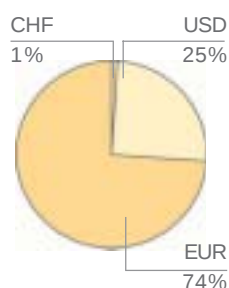
Bankata vo 2002 godina ostvari vkupen promet od 724 mil. USD (po prilivi i odlivi) i porast za 11% vo odnos na 2001 god.



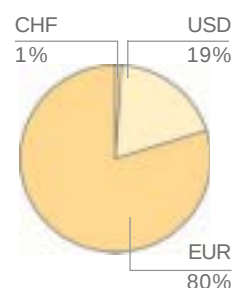
Na devizniot pazar na Bankata vo 2002 godina beše ostvaren vkupen promet od 197 mil. USD, što e zголемување od 35,86% vo odnos na 2001 godina. So toa učestvoto na Tutunska banka vo vkupniot promet na devizniot pazar na Makedonija vo 2002 godina iznesuvaše 14,6% i beše pogolemo za 2 procentni poeni vo odnos na 2001 godina.

I vo 2002 godina Bankata održavaše stabilna valutna struktura na prilivite i odlivite. Pritoa, apsolutna dominacija imaše prometot vo evra, dodeka dolarite poveče učestvuva na stranata na prilivite koji pred se bea povrzani so otkupot na tutun.

Struktura na prilivi po valuti



Struktura na odlivi po valuti



Za potrebite za efikasna realizacija na stranskiot platen promet vo site delovi na svetot, Bankata vospostavi novi korespondentski odnosi so ušte 55 banki, i na krajot od 2002 godina nivniot vkupen broj iznesuva 305.



*Portret na ma`
terakota
Neolitski period * 5000 godini p.n.e.
Cerje, Govrlevo, vo blizina na Skopje,
Republika Makedonija*

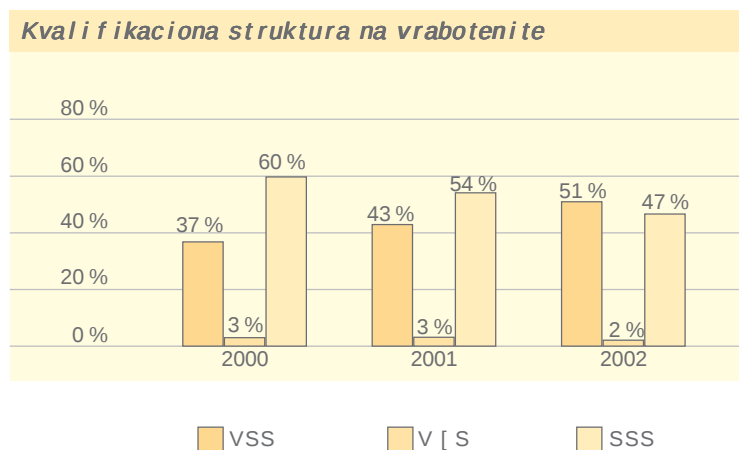
KORESPONDENTSKI BANKI

Zemja	Banka	Valuta
Austria	ADRIA BANK AG WIEN	EUR
	RZB AG WIEN	EUR
	ERSTE BANK DER OESTERREISCHE	
	SPARKASSE AG WIEN	EUR
Belgium	ING BELGIUM SA/NV	EUR
Germany	AMERICAN EXPRESS BANK FRANKFURT	EUR
	COMMERZBANK FRANKFURT	EUR
	DEUTSCHE BANK FRANKFURT	EUR
	DRESDNER BANK FRANKFURT	EUR
	LHB INTERNATIONALE HANDELSBANK AG	
	FRANKFURT	EUR USD GBR AUD CHF
Italy	INTESA BCI MILANO	EUR
	SANPAOLO IMI TORINO	EUR
	NOVA LJUBLJANSKA BANKA TRIESTE	EUR
	UNICREDITO ITALIANO MILAN	EUR
Slovenia	NOVA LJUBLJANSKA BANKA LJUBLJANA	EUR
		USD
Switzerland	UBS AG ZURICH	CHF
	ZURCHER KANTONALBANK ZURICH	CHF
		EUR
	BNP PARIBAS GENEVA	USD
U.S.A.	AMERICAN EXPRESS BANK NEW YORK	USD
	DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY	
	AMERICAS NEW YORK	USD
Yugoslavia	COMMERCIAL BANK BEOGRAD	EUR
		USD
	CONTINENTAL BANK NOVI SAD	EUR

ORGANIZACIJA I KADRI

Dinamični organski rast na Bankata i novi koncept na radu na ekspoziturnosti, kako univerzalni banki u malo so kompletna ponuda na produkti i usluge, nametna potreba za doekipirawe na Bankata so nov stručni kadar koji treba da odgovori na potrebe za ostvaruvawe visoko produktivno radu i postojanost u kvalitetu usluga.

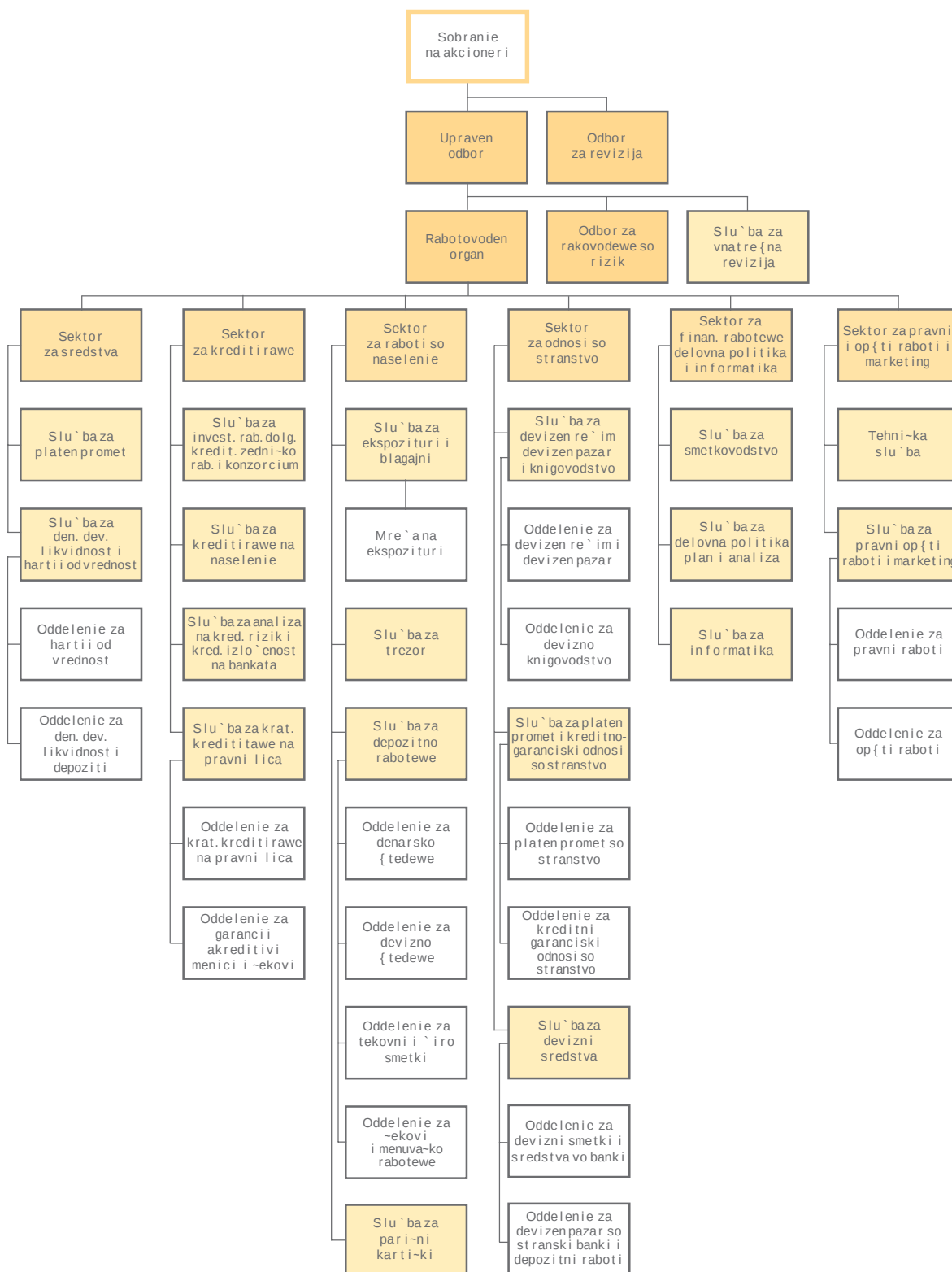
Broj na vrabotenih je zgo lemen od 161 u 2001 god inu na 205 u 2002 godinu ili za 27%. Prosečni broj na vrabotenih u 2002 godinu je 200.



Istovremeno, Bankata raduje i na poboljšawe u kvalitetu i strukturu na vrabotenih, preko poseta na seminari i radnici od oblasti na bankarsko radu i informativna tehnologija, praktična obuka u stranim banki, osobeno u banki te od grupata na NLB i preko međusebni radni poseti na povećanje operativni timovi od Tutunska banka i NLB od oblasti na informativno radu, platni promet, radu na delovnom mrežu, devizno radu, upravljanje rizici, organizacija i tehnologija na radu i sl.

Istovremeno prodolje i tehnička pomoć u okviru na Paktu za stabilnost, finansirana od Vlade na Republika Germanija so ekspertna pomoć od Sparkassenstiftung für Internationale Kooperation za razvoj na Retail i savremena i efikasna delovna mreža.

Organizaciona {ema



MRE@A NA EKSP OZ I TUR I NA TUTUNSKA BANKA A.D. SKOPJE

Adresni podatoci

Skopje - centrala

12 Udar na Br igada bb
1000 Skopje, p. f ah: 702
Tel: 02 /105 649
Faks: 02 /164 068
02 /119 068
SWIFT: TUTNMK 22
www.tb.com.mk
e-mail: tbanka1@tb.com.mk

Skopje - G.T.C.

Kej 13 Noemvr i 3 GTC
1000 Skopje
Tel: 02 /297 580
Faks: 02 /226 665

Skopje - Zelen Pazar

Gradski yid blok 8
1000 Skopje
Tel: 02 /115 909
02 /114 289
02 /114 164
Faks: 02 /114 289

Skopje - T.C. Leptokarija

Part izanski odredi 66
zgrada br. 8, TC Leptokarija,
1000 Skopje
Tel: 02 /369 577
Faks: 02 /369 577

Tetovo

I l i ndenska 18
1220 Tetovo, p. f ah: 5
Tel: 044 /331 566
044 /332 566
Faks: 044 /331 566

Bitola

Josi f Hristovski bb,
zgradagroz d, lamela 5
7000 Bitola
Tel: 047 / 202 756
047 / 202 698
047 / 202 699
047 / 202 697
Faks: 047 / 202 757

Prilep

Bul Goce Del-ev bb
7500 Pr ilep, p. f ah.272
Tel: 048 /419 755
048 /419 758
Faks: 048 /419 756

Ko-ani

Trgovski Centar bl. A
2300 Ko-ani, p. f ah: 41
Tel: 033 /276 910
033 /277 810
Faks: 033 /277 910

Ohr id

Tur isti-ka bb
6000 Ohr id
Tel: 046 /251 360
046 /251 350
Faks: 046 /251 350

Struga

Mar { al Tito bb
6330 Struga
Tel: 046 /782 765
Faks: 046 /788 640

Demir Hisar

Mar { al Tito bb
7240 Demir Hisar
Tel: 047 /276 559
Faks: 047 /276 559

Strumica

Blagoj Mu-eto 4
2400 Strumica
Tel: 034 /326 780
034 /344 727
Faks: 034 /320 311

Kumanovo

Oktomvr iska revolucija 1/3
1300 Kumanovo, p. f ah 208
Tel: 031 /438 421
031 /438 420
Faks: 031 /438 424

Veles

Mar { al Tito bb
1400 Veles
Tel: 043 /221 911
043 /221 282
Faks: 043 /221 282

Gevgelija

Mar { al Tito bb
1840 Gevgelija
Tel: 034 /215 241
034 /215 261
Faks: 034 /215 241

Valandovo

Mo { a Pijade 2
2460 Valandovo, p. f ah 7
Tel: 034 /383 355
Faks: 034 /383 355

Radovi {

Goce Del-ev 2
2420 Radovi {
Tel: 032 /633 771
Faks: 032 /633 771

Negotino

Mar { al Tito bb
1440 Negotino
Tel: 043 /362 657
Faks: 043 /362 657





*„Eva” - ženska figura
terakota
Neolitski period * 5000 godini p.n.e.
Cerje, Govrlevo, vo blizina na Skopje,
Republika Makedonija*



IZVEŠTAJ NA REVIZORITE

Izveštaj na revizorite do akcionerite na Tutunska Banka AD - Skopje

Izvršivme revizija na pridružitelj bilans na sostojba na Tutunska Banka AD - Skopje („Bankata“) na 31 dekemvri 2002 godina, kako i na povrzanite so nego izveštai za bilansot na uspehi pariznot tek za godinata toga završena. Odgovornosta za finansiskite izveštai e na rakovodstvoto na Bankata. Na{a odgovornoste da iskaeme mnenie, bazirano na izvršenata revizija, za finansiskite izveštai.

Revizijata ja izvršivme vo soglasnost so Mejunarodnite standardi na revizija, objaveni od Mejunarodnata federacija na smetkovoditeli. Ovie standardi iziskuvaat dajaplanirame i izvršime revizijata so cel da se zdobieme so razumna uverenost deka finansiskite izveštai ne sodrat materijalno znaajni greški. Revizijata vkuuva ispituвање, vrz osnova na testirawe, na evidenciiite togi potkrepuvaat iznosite i obrazloenijata vo finansiskite izveštai. Taa isto taka vkuuva osvrt na koristenite smetkovodstveni principi i znaajnite procenki napraveni od rakovodstvoto, kako i ocenka za adekvatnosta na prikauvaweto na informaciite vo finansiskite izveštai. Nie sme ubedeni deka na{ata revizija obezbeduva razumna osnova za na{eto mnenie.

Spored na{e mnenie, finansiskite izveštai realno i objektivno ja prikauvaat finansiskata sostojba na Bankata na 31 dekemvri 2002 godina, kako i rezultatot od raboteweto i pariznot tek za godinata toga završena, vo soglasnost so makedonskite zakoni.

Skopje, 6 mart 2003 godina

OVLASTEN REVIZOR NA RM

Gordana Nikuševska

KPMG

DIREKTOR

Voljizuk



BILANS NA USPEH

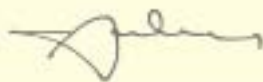
Za godinatu završenu na 31. decembru 2002			
<i>Vošiljadi denari</i>	Beleška	2002	2001
Prihodi od kamata		713.148	615.229
Rashodi od kamata		(239.950)	(206.613)
Neto prihodi od kamata	1	473.198	408.616
Prihodi od provizija i nadomesti		294.512	276.967
Rashodi od provizija i nadomesti		(27.124)	(21.310)
Neto prihodi od provizija i nadomesti		267.388	255.657
Prihodi od dividendi		3.126	305
Neto dobitki od trgovave	2	1.101	-
Neto prihodi od kursnih razlika		56.864	-
Ostali prihodi od dejnosti		14.690	17.746
Prihodi od dejnosti		816.367	682.324
Rashodi za sumnjive i sporne pobaruva	3	(133.268)	(173.514)
Neto rashodi od kursnih razlika		-	(43.297)
Ostali rashodi od dejnosti	4	(424.607)	(253.200)
Rashodi od dejnosti		(557.875)	(470.011)
Dobitka pred odano-uvawe		258.492	212.313
Danok od dobitka	5	(14.923)	(12.609)
Neto dobitka za godinatu	21	243.569	199.704

BILANS NA SOSTOJBA

Na 31 dekemvri 2002			
<i>Voiljadi denari</i>	<i>Bele{ka</i>	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Aktiva			
Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent	6	1.035.708	2.927.188
Finansiski sredstva za trgovawe	7	45.092	-
Plasmani vo, i krediti na, drugi banki	8	2.331.994	1.011.082
Kredit i avansi dadeni na ostanati klienti	9	5.145.558	3.408.067
Pobaruwawa za kamata i ostanata aktiva	10	95.260	76.386
Pobaruwawa za danok od dobivka		-	12.609
Sredstva dobieni vo zamena za somnitelni i sporni pobaruwawa	11	6.953	6.214
Vlo`uvawa	12	49.279	41.263
Nematerijalni vlo`uvawa		9.504	5.860
Materijalni vlo`uvawa	14	507.137	439.270
Avansi zamaterijalni vlo`uvawa		314	1.984
Vkupna aktiva		9.226.799	7.929.923
Pasiva			
Depoziti na banki i ostanati finansiski organizacii	15	597.121	287.756
Depoziti na drugi klienti	16	3.762.442	4.272.234
Obvrski po krediti	17	2.777.426	1.470.424
Obvrski za kamata	18	36.198	39.875
Posebna rezerva za vonbilansni stavki	19	145.047	111.786
Obvrski za danok od dobivka		2.315	-
Ostanati obvrski	20	7.652	12.490
Vkupno obvrski		7.328.201	6.194.565
Akcionerski kapital		533.450	506.307
Premii od akcii		647.590	593.229
Rezervi		478.298	443.427
Zadr`ana dobivka		239.260	192.395
Vkupno kapital i rezervi	21	1.898.598	1.735.358
Vkupna pasiva		9.226.799	7.929.923
Vonbilansni stavki			
Prezemeni i potencijalni obvrski	23		
Prezemeni obvrski za kreditirawe		-	133.157
Garancii		914.324	690.666
Akreditivi		415.958	371.109

Finansiski izve{tai prika`ani na stranicite od 1 do 40 se odobreni od Bordot na Direktori na 6 mart 2003 godina i beapotp{ani vo nivno ime od:

\\or|i Jan-evski
Direktor



IZVEŠTAJ ZA PARIŽNI OTTEK

Za godinatu završena na 31. decembra 2002			
Vošljadi denari	Beleška	2002	2001
Parižen tek od osnovnata dejnost			
Dobivka pred odano-uvawe		258.492	212.313
<i>Koregirana za:</i>			
Amortizacija na materijalni vlo`uvawa	4	23.444	12.760
Amortizacija na nematerijalni vlo`uvawa	4	2.808	2.363
Revalorizacija na amortizacija	4	285	-
Rashoduvani materijalni vlo`uvawa		11	13
Rashodi za sumnitelni i sporni pobaruwawa	3	138.779	183.395
Rashodi za rezervirawa za vonbilansni stavki	4	33.261	9.515
Prihodi od dividendi		(3.126)	(305)
Prihodi od kamati i provizii		(1.007.660)	(892.196)
Rashodi od kamati	1	239.950	206.613
Naplateni kamati i provizii		981.698	878.129
Plateni kamati		(243.627)	(200.034)
Dobivka od dejnosta pred promeni te na delovnata aktiva		424.315	412.566
<i>(Zgolemuvawe) namaluvawe na delovnata aktiva:</i>			
Finansiski instrumenti za trgovawe		(45.092)	-
Plasmani vo, i krediti na drugi banki		(1.312.341)	508.342
Kredit i avansi dadeni na ostanati klienti		(1.888.043)	(795.253)
Priliv od prodadeni sredstva dobieni vo zamena za sumnitelni i sporni pobaruwawa	11	2.616	-
Ostanata aktiva		7.088	(6.788)
<i>Zgolemuvawe (namaluvawe) na delovnata pasiva:</i>			
Primeni depoziti od banki i ostanati finansiski organizacii		309.365	(510.950)
Primeni depoziti od drugi klienti		(555.048)	2.319.878
Ostanata pasiva		39.183	7.306
Neto parižen tek od osnovnata dejnost pred odano-uvawe		(3.017.957)	1.935.101
Platen danok od dobivkata		1	(6.138)
Neto parižen tek od osnovnata dejnost		(3.017.956)	1.928.963

IZVEŠTAJ ZA PARIŽNI OTTEK (prodolženje)

Za godinatu završena na 31. decembru 2002			
Vošiljadi denari	Beleška	2002	2001
Parižen tek od investiciona dejnost			
Nabavka na materijalni vloženje		(85.142)	(62.984)
Nabavka na nematerijalni vloženje		(6.376)	(1.393)
Dadeni avansi za nabavku na materijalni vloženje		-	(1.272)
Kupuvanje na akcii		(5.184)	(27.814)
Primeni dividendi		141	305
Neto parižen tek od investiciona dejnost		(96.561)	(93.158)
Parižen tek od finansirawe			
Prodadeni sopstveni akcii	21	75	-
Neto zgolemuvawe (namaluvawe) na obvrski po krediti		1.307.002	(115.347)
Plateni dividendi		(59.335)	(36.653)
Isplateni nagradi na rabotovodniot organ, načlenovite na Upraven Odbor i vrabotenite	21	(24.705)	-
Neto parižen tek od finansirawe		1.223.037	152.000)
Neto (namaluvawe)/zgolemuvawe na parižnite sredstva i parižniot ekvivalent		(1.891.480)	1.683.805
Parižni sredstva i parižen ekvivalent na 1. januar i		2.927.188	1.243.383
Parižni sredstva i parižen ekvivalent na 31. decembru i	6	1.035.708	2.927.188



BELEŠKI KONFINANSISKITE IZVEŠTAJ

Značajni smetkovodstveni politiki

a) Pregled za dejnost

Tutunska Banka AD Skopje („Bankata“) e akcionersko društvo registrirano vo Republika Makedonija. Bankata e podružnica na Grupacijata na Nova Qubqanska Banka (NLB) koja poseduva 52.9% od akcijite so pravo na upravuvawe. Bankata ima golemo ovlastuvawe i gi izvršuvawe bankarski aktivnosti soglasno zakonot. Nejinoto deluvawe e na podražeto na celata država, a poznajnite aktivnosti se odobruvawe krediti, primawe depoziti, obezbeduvawe stranski kreditni linii, obavuvawe platen promet vo zemjata i so stranstvo i posreduvawe pri obezbeduvaweto na devizni sredstva za nejzini komitenti.

b) Izveštaj za usoglasenost

Finansiskite izveštaji na Bankata se izgotveni vo soglasnost so iziskuvawata na makedonskite zakoni.

v) Osnova za izgotvuvawe na finansiskite izveštaji

Finansiskite izveštaji se prikazani vo iljadi makedonski denari. Finansiskite izveštaji se izgotveni vrz osnova na istoriski vrednosti modifisirani za revalorizacijata na materijalnite i nematerijalnite vložuvawa. Pri izgotvuvaweto na finansiskite izveštaji za celite na prezentacija vo ovoj izveštaj, godišnata smetka na Bankata e reklasifikuvana i kade što beše potrebno napraveni se korekcii, za da bide vo soglasnost so iziskuvawata na Mejunarodniot Smetkovodstven Standard (MSS) 1 - „Prezentacija na finansiskite izveštaji“ i MSS 30 - „Obrazloženiya vo finansiskite izveštaji na banki i slišni finansiski institucii“.

Smetkovodstvenite politiki vo godišnite finansiski izveštaji se konzistentni so onie koristeni vo minatata godina.

BELEŠKE KONFINANSISKITEIZVEŠTAJA

Značajni smetkovodstveni politiki (prodoljenje)

g) Transakcii vo stranska valuta

Delovnite promeni vo stranska valuta se iskavaat spored kursot vaekina denot na delovnata promena. Monetarnite sredstva i obvrski iskani vo stranska valuta se iskani spored sredniot kurs vaekina denot na bilansot na sostojba, a pealbite i zagubite proizlezeni od ovaa osnova se kniat vo bilansot na uspeh. Nemonetarnite sredstva i obvrski iskani vo stranska valuta vrz osnova na istoriski vrednosti se iskani spored kursot vaekina denot na delovnata promena. Deviznite sredstva so koi to raboti Bankata se pretno amerikanski dolari (USD) i evra (EUR). Oficijalnite kursevi vaekina 31 dekemvri 2002 i 2001 godina bea kako to sledi:

	MKD	MKD
1 USD	58,60	69,17
1 EUR	61,07	60,96

d) Finansiski instrumenti

(i) Klasifikacija

Finansiski instrumenti za trgovawe se onie koi to Bankata gi uva so cel za ostvaruvawe na profit na kratok rok. Finansiskite instrumenti za trgovawe se sostojat od dravni obvrznici.

Kreditite i pobaruwata odobreni od Bankata se onie krediti i pobaruwata so koi mu se obezbeduvaat parin sredstva na klientot i se razlikuvaat od onie koi se kreiraa so namera za ostvaruvawe na profit na kratok rok. Kreditite i pobaruwata odobreni od Bankata se sostojat od krediti i avansi dadeni na banki i ostanati klienti.

Sredstva raspoloživi za prodaba se finansiski sredstva koi ne se uvaat zaradi trgovawe, koi ne se odobreni od Bankata, nitu se uvaat do periodot na dostasuvawe. Instrumentite raspoloživi za prodaba gi vkuuvaat vlo uvawata vo akcii.

BELEŠKE I KONFINANSISKITE IZVEŠTAJ

Značajni smetkovodstveni politiki (prodoljenje)

d) *Finansiski instrumenti*(ii) *Priznavawe*

Bankata gi priznava finansiskite sredstva za trgovawe, kreditite i pobaruwawata odobreni od Bankata i sredstvata raspoloživi-za-prodaba na denot koga tie se preferirani vo od Bankata.

(iii) *Merewe*

Finansiskite instrumenti po-etno se iskajuvaat po nabavna vrednost.

Sledstveno na inicijalnoto priznavawe site sredstva raspoloživi-za-prodaba se prikajuvaat spored nabavna vrednost, namaleni za posebnata rezerva za somnitelni i sporni pobaruwawa.

Site finansiski obvrski so koi ne se trguva, kreditite i pobaruwawata odobreni od Bankata se procenuvaat po amortizirana vrednost namalena za posebnata rezerva za somnitelni i sporni pobaruwawa.

(iv) *Posebni instrumenti****Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent***

Pari-nite sredstva i pari-niot ekvivalent go so-inuvaat pari-nite sredstva, depozitite po viduvawe kaj bankite, depozitite vo Narodna Banka na Republika Makedonija („NBRM”), kako i visokolikvidnite hartii od vrednost so rok na dostasanost od tri ili pomala od tri meseci od koga se kupeni, vključujući i blagajni-kite zapisi.

Vločuvawa

Vločuwawata se prikani kako sredstva raspoloživi-za-prodaba.

Kreditite i avansi na banki i klienti

Kreditite i avansite odobreni od Bankata se prikani kako odobreni krediti i pobaruwawa. Kreditite i avansite se prikani vo bilansot na sostojbata namaleni za posebnata rezerva za somnitelni i sporni pobaruwawa, za da go reflektiraat proceniot naplatliv iznos (vidi smetkovodstvenapolitika y).

BELEŽKE K KONFINANŠISKIM IZVEŠTAM

Značajni smetkovodstveni politiki (prodoljenje)

1) Netiranje

Finansiskite sredstva i obvrski se netiraju i neto iznosot se prikazuje u bilansu na sastojbama koje Banka ima zakonsko pravo dati netirati priznate iznose, i ima namera dati poramni transakcije na neto osnova.

e) Materijalni vločuvawa

(i) Sopstveni sredstva

Materijalnite vločuvawa se iskani spored nabavna ili revalorizirana vrednost namalena za akumuliranu amortizaciju.

Materijalnite vločuvawa se revaloriziraju na kraju na godinu su primena na koeficijente na rastu i na cene na industrijske proizvode na nabavna ili revalorizirana vrednost kako i na ispravka na vrednost. Efekt na revalorizaciju se vnesu u revalorizacionu rezervu (beleška 14 i 21).

(ii) Posledovatelni izdatoci

Izdatoci napravljeni za zamenu na del od materijalnite vločuvawa (to se evidentira odvojeno, se kapitaliziraju, dodeka se gata vrednost na zamenjeni del se otpiše. Ostanite posledovatelni izdatoci se kapitaliziraju samo ako je zgolemu u idnu ekonomsku poloznost ukluena u del od materijalnite vločuvawa. Site ostanite izdatoci se priznaju u bilansu na uspeh kako to nastanju.

(iii) Amortizacija

Amortizacija na materijalnite vločuvawa se presmetu u po proporcionalna metoda na in da se otpiše nabavna ili revalorizirana vrednost na sredstva u toku na nivniot propisan polozan vek na trawu. Na materijalnite vločuvawa ne im se presmetu u amortizacija se do nivnoto stavu u u potreba. Godišnje stapi na amortizacija se kako to sledi:

	%
Zgradi	1
Mebel i kompjuterska oprema	11 do 20

BELEŽKE KONTAFINANSISKITE IZVEŠTAJA

Značajni smetkovodstveni politiki (prodolženje)

b) Akcionerski kapital

(i) Prioritetni akcije

Prioritetne akcije, ki ne se otkupljivi, se prikazujevaat kako kapital.

Dividendite se priznavaat kako obvrski v obdobju koga se objaveni.

z) Priznavawe na prihodite

(i) Prihodi od kamata

Prihodot od kamata se priznava v bilansot na uspeh koga se presmetuwa osven kamata so somnitelna naplatljivost, koja se evidentira kako somnitelna kamata i se isključiva od prihodot od kamata. Krajnoto saldo na somnitelni i sporni kamati se netira v bilansot na sotojba so presmetanite kamati. Somnitelnata i sporna kamata se otpiše koga ne postoji realna osnova za naplata.

(ii) Rashodi od kamata

Rashodot od kamata se priznava v bilansot na uspeh koga se presmetuwa.

(iii) Prihodi od nadomesti i provizii

Prihodite od nadomesti i provizii nastanuvaat po osnov na finansiski usluge (to gi izvršuju Bankata vključuju) i menuva-ko rabotewe, izdavawe na garancii, otvorawe na akreditivi, odobruvawe na krediti, i drugi usluge.

Prihodite od nadomesti i provizii se priznavaat koga soodvetnata usluga je izvršena.

(iv) Prihodi od dividendi

Prihodite od dividendi se priznavaat v bilansot na uspeh na datumot koga dividendite se objavuvaat.



BELEŠKE KONFINANSIŠKIM IZVEŠTAJIMA

Značajni smetkovodstveni politiki (prodoljenje)

y) Rashodi za sumnjivi i sporni pohrani

Finansijska sredstva se razmatraju na svakom datum na izdavanje na bilansu sastojba s ciljem da se odredi dali postoje objektivni dokazi za neplatljivost. Ako postoji takva indikacija, se procenjuje iznos na sredstvima koji bi bili platljivi.

Kreditima i avansima odobrenim od Banka se prikazuju namenovani za specifičnu posebnu rezervu.

Specifični element posebne rezerve se odnosi na one kredite koji bile pojedinačno pregledani i posebno identifikovani kao sumnjivi ili sporni vrh osnova na redovni proverki na preostale salda, za da se namalati ove kredite i avansi do nivoa platljiv iznos.

Kreditima klasifikovani kontinuirano u period od šest meseci u najvišu rizičnu kategoriju se otpisuju na tovar posebne rezerve. Iznos na platnima prethodno otpisani pohrani se priznaje kao prihodi na uspeh u trenutku na platu. Ako u naredni period rashodi za sumnjivi i sporni pohrani se namaluju, i namaluje se to i objektivno da se povrse nastan koji se pojavio posle dopunitelne ispravke, osloboduje se posebna rezerva se priznaje u bilansu na uspeh.

i) Danoci

Danok od dobiti i otkupljena dano na obvrsta od dobiti pred odano-uvanje za godinu, primenjuje se uvek dana dano na stopa na dan na bilansu sastojba.

BELEŠKE KONFINANSISKIH IZVEŠTAJ

1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi od kamata spored produkti

<i>Vo izlazi denari</i>	2002	2001
Kredit i avansi dade ni na ostanati klienti	585.156	489.245
Plasmani vo, i krediti na, drugi banki	73.661	59.796
Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent	53.424	45.562
I spravka po osnov na kamata	(3.761)	(6.581)
Naplateni prethodno otpi { ani kamati	4.668	27.207
	713.148	615.229

Rashodi od kamata spored produkti

<i>Vo izlazi denari</i>	2002	2001
Obvrski po krediti	100.785	87.333
Depoziti od nefinansiski organizacii	88.088	100.963
Depoziti na banki i ostanati finansiski organizacii	51.077	18.317
	239.950	206.613
Neto prihodi od kamata	473.198	408.616

2. Neto dobivki od trgovawe

<i>Vo izlazi denari</i>	2002	2001
Neto dobivki od trgovawe:		
Dr `avni obvrznici	1.101	-
	1.101	-

BELE [KI KON F INANS I SK I TE I ZVE [TAI

3. Rashodi za somnitelni i sporni pobaruvawa

Vo i ljadi denari	Bele { ka	2002	2001
Dopolnitelna ispravka			
Plasmani vo, i krediti na, drugi banki		-	9.732
Kredit i avansi dadeni na ostanati klienti		147.197	171.746
Vlo ` uvawa vo akcii		153	1.917
Rashodi za somnitelni i sporni pobaruvawa pred naplata	13	147.350	183.395
Oslobodeni rezervirawa			
Kredit i dadeni na banki		(8.571)	-
	13	(8.571)	-
Neto rashodi za somnitelni i sporni pobaruvawa pred naplati		138.779	183.395
Naplati			
Naplateni prethodno otpi { ani pobaruvawa		(5.511)	(9.881)
		(5.511)	(9.881)
Neto rashodi za somniteli i sporni pobaruvawa		133.268	173.514

4. Ostanati rashodi od dejnosta

Vo i ljadi denari	2002	2001
Tro { oci za vrabotenite		
Plati i nadomestoci	80.848	56.973
Zadol ` itelni pridonesi i danoci	58.967	44.298
Administrativni i marketing tro { oci	87.950	61.610
Danok za finansiski transakcii	82.773	39.852
Premii za osiguruvawe	31.561	13.968
Amortizacija na materijalni vlo ` uvawa	23.444	12.760
Amortizacija na nematerijalni vlo ` uvawa	2.808	2.363
Revalorizacija na amortizacija	285	-
Ostanati tro { oci za vrabotenite	10.335	8.930
Rashodi za rezervirawa za vonbilansni stavki	33.261	9.515
Ostanato	12.375	2.931
	424.607	253.200

BELEŠKE K O N F I N A N S I S K I M I Z V E Š T A J I M

4. Ostanati rashodi od dejnosti (prodoženje)

Danokot na finansijske transakcije se presmetuje od 1. julija 2001. godine.

Osnova za presmetku na danok na finansijske transakcije predstavuje iznos, odnosno vrednost naznačena na nalogu, dogovoru, odnosno drugom dokumentu ili instrumentu vrzima osnova se izvršuje finansijska transakcija. Danokot se presmetuje i plaća po stopi od 0,5% osven na finansijske transakcije vrz osnova na gotovinski isplati na koji danokot se presmetuje i plaća po stopi od 1%.

Prosečni broj na vraboteni u 2002. godinu je 200 (2001: 126).

5. Danoci i pridozbi od dobivka

<i>Vo i l j a d i d e n a r i</i>	2002	2001
Danok od dobivka	14.923	12.609
	14.923	12.609

Usoglasuvawe so primeneta dano-na stopka

<i>Vo i l j a d i d e n a r i</i>	2002	2002	2001	2001
Dobivka pred odano-uvawe		258.492		212.313
Danok od dobivka	15,0%	38.774	15,0%	31.847
Dano-no oslobođeni prihodi	(0,2%)	(634)	-	(46)
Rashodi ne priznaeni za dano-ni celi	0,3%	876	0,5%	1.164
Dano-ni oslobođuvawa nepriznaeni vo bilansot na uspeh	(9,3%)	(24.093)	(9,6%)	(20.356)
	5,8%	14.923	5,9%	12.609

BELE { KI KON FINANSISKITE IZVE { TAI

6. Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent

<i>Vo i ljadi denari</i>	2002	2001
Pari-ni sredstva vo blagajna	132.196	2.259.972
Depoziti vo NBRM	128.440	116.673
Blagajni-ki zapisi	67.600	149.401
Tekovni smetki kaj doma { ni banki	14.468	8.483
Tekovni smetki kaj stranski banki	685.766	387.932
Ograni-eni smetki	7.206	4.586
Ostanati kratkoro-ni visokolikvidni sredstva	32	141
	1.035.708	2.927.188

Vo 2001 godina zgolemuwaweto na pari-nite sredstva vo blagajna vo stranska valuta e rezultat od menuwaweto na ostanatite evropski valuti vo evro (vidi bele { ka 16).

Na 31 dekemvri 2002 godina pari-nite sredstva i pari-niot ekvivalent go vclu-uvaat iznosot od MKD 142.434 i ljadi (2001: 98.364 i ljadi) koj predstavuva zadol ` itelna rezerva. Ovie sredstva ne se na raspolagawe za kor istewe vo sekojdnevnoto rabotewe na Bankata.

Na zadol ` itelnata rezerva se presmetuva kamata vo visina od 6% (2001: 89% od eskontnata stapka na NBRM koja na 31 dekemvri 2001 godina iznesuva 10,7%) na godi { no nivo. Tekovniot prihode prika ` an vo prihodite od kamati.

Blagajni-kite zapisi izdadeni od NBRM se so rok na dostasanost od 28 dena i so kamatna stapka od 15% (2001: od 14 dena so kamatna stapka od 11%) na godi { no nivo. Tekovnite prihodi se prika ` ani vo prihodite od kamati.

Ograni-enite smetki pretstavuvaat izdvoeni sredstva po otvoreni akreditivi so rok na dostasanost od devedeset dena ili pomalku, za smetka na komitenti na Bankata.

Na 31 dekemvri 2002 MKD 76.878 i ljadi od tekovnite smetki kaj stranski banki se vo grupacijata NLB (2001: MKD 188.210 i ljadi).

Na 31 dekemvri 2002 Bankata nema ograni-eni smetki vo NLB Grupacijata (2001: MKD 951 i ljadi).

BELEŠKE K KONFINANSISKITE IZVEŠTAJA

7. Finansijski instrumenti za trgovinu

<i>Vo milijardi denari</i>	2002	2001
Dolžnički instrumenti:		
Državni obveznici	45.092	-
	45.092	-

Prihodot od dolžničkih instrumenata se priznava u prihodot od kamata.

Dobitke i gubitke od prodaja finansijskih instrumenata za trgovinu se priznava u neto dobitke od trgovine.

8. Plasmani u, i krediti na, drugi banki

<i>Vo milijardi denari</i>	2002	2001
Plasmani u strane banki	2.106.176	934.582
Plasmani u domaće banki	226.059	87.312
	2.332.235	1.021.894
Posebna rezerva	(241)	(10.812)
Plasmani u, i krediti na banki, namaleni za posebnu rezervu	2.331.994	1.011.082

MKD 900.029 milijardi od plasmana u strane banki se u NLB Grupaciji (2001: MKD 901.054 milijardi).

BELE { K I K O N F I N A N S I S K I T E I Z V E { T A I

8. Plasmani vo, i krediti na, drugi banki (prodol`enie)

Analiza spored kamatni stapki

<i>Vo i ljadi denari</i>	2002	2001
<i>Plasmani vo stranski banki</i>		
EUR depoziti so fiksna kamata 2,75% do 3,12% (2001: 3,18%-3,37%) godi { no	2.106.176	893.079
USD depozit vo 2002 nema (2001: so fiksna kamata 1,9% godi { no)	-	41.503
	2.106.176	934.582
<i>Plasmani vo doma { ni banki</i>		
EUR depoziti so fiksna kamata 2,46% do 6,8% godi { no	213.747	-
Kratkoro~ni krediti na doma { ni banki so fiksna kamatna stapka 9% godi { no (2001: 10%)	12.000	85.000
Nefunkcionalni krediti na doma { ni banki na koi ne se presmetuva kamata	312	2.312
	226.059	87.312
Vkupno plasmani vo, i krediti na, banki	2.332.235	1.021.894
Posebna rezerva	(241)	(10.812)
Plasmani vo, i krediti na, banki namaleni za posebnata rezerva	2.331.994	1.011.082

Navedeni te kamatni stapki pretstavuvaat stapki na krajot na periodot na izvestuvawe.

Geografska analiza

<i>Vo i ljadi denari</i>	2002	2001
Germanija	940.489	638.921
Slovenija	481.695	155.451
Republika Makedonija	226.059	87.312
Ostanati	683.992	140.210
	2.332.235	1.021.894
Posebna rezerva	(241)	(10.812)
Plasmani vo, i krediti na, banki namaleni za posebnata rezerva	2.331.994	1.011.082

BELEŽKE KONFINANSISKITE IZVEŠTAJA

9. Krediti i avansi dade ni na ostanati klienti

Analiza spored produkti

	Vkupno	Kratko -ro-ni	Dolgo -ro-ni	Vkupno	Kratko -ro-ni	Dolgo -ro-ni
Vo iljadi denari	2002	2002	2002	2001	2001	2001
Pretpri jatija	4.106.917	2.797.454	1.309.463	3.151.207	2.327.403	823.804
Naselenie	1.488.216	439.563	1.048.653	755.782	402.304	353.478
Javen sektor	191.537	4.024	187.513	-	-	-
	5.786.670	3.241.041	2.545.629	3.906.989	2.729.707	1.177.282
Posebna rezerva	(641.112)	(359.079)	(282.033)	(498.922)	(348.583)	(150.339)
Kredit i i avansi namaleni za posebnata rezerva	5.145.558	2.881.962	2.263.596	3.408.067	2.381.124	1.026.943

Vo vkupniot iznos na pobaruvawa za kredit i i avansi, pred posebnata rezerva, vkl u-ene iznosot od MKD 44.834 iljadi (2001: MKD 47.449 iljadi) na koj ne se presmetuva kamata.

Del od kratkoro-nite kredit i dade ni na pretpri jatija vo iznos od MKD 648.042 iljadi se so promenl iva kamatna stapka od 4,4% do 16% a ostatokot od MKD 2.149.412 iljadi se so promenl iva kamatna stapka od 4,6% do 20% (2001: MKD 506.490 iljadi se so promenl iva kamatna stapka od 6,4% do 16% a ostatokot od MKD 1.820.913 e so promenl iva kamatna stapka od 7,3% do 20%) na godi {no nivo. Del od dolgoro-nite kredit i dade ni na pretpri jatija vo iznos od MKD 50.270 iljadi se so promenl iva kamatna stapka od 4,6% do 20% (2001: nema) a ostatokot od MKD 1.259.193 se so promenl iva kamatna stapka od 4,4% do 16% (2001: od 6,4% do 16%) na godi {no nivo.

Del od kratkoro-nite kredit i dade ni na naselenie vo iznos od MKD 407.341 iljadi se so promenl iva kamatna stapka od 11% do 27% a ostatokot od MKD 32.222 iljadi se so promenl iva kamatna stapka od 20,5% (2001: del od MKD 366.135 se so promenl iva kamatna stapka od 11% do 27% a ostatokot od MKD 36.169 iljadi e so promenl iva kamatna stapka od 16% do 20,5%) na godi {no nivo.

Dolgoro-nite kredit i dade ni na naselenie se so promenl iva kamatna stapka od 11% do 27% (2001: od 11% do 27%) na godi {no nivo.

Navedenite kamatni stapki pretstavuvaat stapki na krajot na periodot na izvestuvawe.

BELEŽKI KONFINANSIJSKITE IZVEŠTAJA

9. Krediti i avansi dadeni na ostanati klienti (prodolženie)

Koncentracija na kreditniot rizik spored sektori

Komercijalnoto krediti rawe koncentrirano vo kompanii locirani vo Republika Makedonija.

<i>Vo iljadi denari</i>	2002	2001
Industrija	1.954.641	1.885.078
Trgovija i finansii	1.369.684	632.519
Naselenie	1.488.216	755.782
Grade`nitvo	58.431	10.616
Zemjodelie	315.495	37.956
Ostanato	600.203	585.038
	5.786.670	3.906.989
Posebna rezerva	(641.112)	(498.922)
Kreditii avansi dadeni na ostanati klienti, namaleni za posebnata rezerva	5.145.558	3.408.067

Vo ramkite na kreditnata izloženost vo industrijata MKD 777.287 iljadi (2001: MKD 1.177.220 iljadi) ili 39,77% (2001: 62,45%) se odnesuva na tutunskata industrija. Kreditite odobreni na tutunskata industrija pretstavuvaat 13,5% (2001: 30,1%) od vkupnite krediti i avansi dadeni na ostanati klienti pred namaluvawe za posebnata rezerva.

10. Pobaruwawa od kamata i ostanata aktiva

<i>Vo iljadi denari</i>	2002	2001
Presmetana dostasana kamata	35.415	24.412
Presmetana nedostasana kamata	33.914	30.555
Provizii i nadomesti	20.568	8.968
Ostanata aktiva	5.363	12.451
	95.260	76.386

BELEŽKE K O N F I N A N S I S K I T E I Z V E Š T A J A

11. Sredstva dobieni vo zamena za somnitelni i sporni pobaruwawa

Dvije godine sredstvata dobieni vo zamena za somnitelni i sporni pobaruwawa e kako što sledi:

<i>Vo milijardi denari</i>	2002	2001
Sostojba na 1 januar	6.214	35.447
Dobieni vo zamena za somnitelni i sporni pobaruwawa	3.355	1.464
Otuženi	(2.616)	(30.697)
	6.953	6.214

Sredstvata dobieni vo zamena za somnitelni i sporni pobaruwawa se sostojat od delovni prostor i i stanovi koji ne se koristat od strana na Bankata vo svoeto redovno rabotewe.

Del od sredstvata dobieni vo zamena za somnitelni i sporni pobaruwawa vo iznos od MKD 30.697 milijardi vo 2001 godina se prefrleni vo materijalni vložuvawa (vidi beležka 14).

12. Vložuvawa

Vložuvawa raspoloživi-za-prodaba

<i>Vo milijardi denari</i>	2002	2001
<i>Dolžni-ki instrumenti</i>		
Vložuvawa vo akcii	52.416	44.247
Posebna rezerva	(3.137)	(2.984)
Vložuvawa vo akcii, namaleni za posebnata rezerva	49.279	41.263

Prihodi te od vložuwata vo akcii se priznavaat kako prihodi od dividendi.

BELE [KI KON F INANS I SK I TE I ZVE [TAI

13. Posebna rezerva za somnitelni i sporni pobaruvawa

<i>Vo i ljadi denari</i>	Be le { ka	2002	2001
Na 1 januar i		512.718	358.086
Priznaeni ispravki:			
Dopolnitelni rezervi	3	147.350	183.395
Oslobodeni rezervi	3	(8.571)	-
Otpis		(7.007)	(28.763)
Na 31 dekemvri		644.490	512.718

Posebnata rezerva e raspredelena kako { to sledi:

<i>Vo i ljadi denari</i>	Be le { ka	2002	2001
Kako namaluvawe na plasmani vo, i krediti na, banki	8	241	10.812
Kako namaluvawe na krediti i avansi na klienti	9	641.112	498.922
Kako namaluvawe na vlo`uvawa	12	3.137	2.984
		644.490	512.718

BELEŠKE K O N F I N A N S I S K I T E I Z V E Š T A J A

14. Materijalni vlo`uvawa

<i>Vo i ljadi denari</i>	Grade`ni objekti	Mebel i oprema	Investicii vo tek	Vkupno
Nabavna ili revalorizirana vrednost				
Na 1 januar i 2002	351.991	113.655	32.977	498.623
Zgolemuwawe	3.576	64.745	18.491	86.812
Prenos od investicii i vo tek	45.011	-	(45.011)	-
Namaluwawe	-	(2.272)	-	(2.272)
Revalorizacija	3.915	1.487	-	5.402
Na 31 dekemvri 2002	404.493	177.615	6.457	588.565
I spravka				
Na 1 januar i 2002	14.679	44.674	-	59.353
Amortizacija za godinata	3.576	19.868	-	23.444
Namaluwawe	-	(2.261)	-	(2.261)
Revalorizacija	201	691	-	892
Na 31 dekemvri 2002	18.456	62.972	-	81.428
Neotpi { ana vrednost				
Na 1 januar i 2002	337.312	68.981	32.977	439.270
Na 31 dekemvri 2002	386.037	114.643	6.457	507.137

Del od prenosot od investicii i te vo tek kaj grade`n i te objekti vo iznos od MKD 30.697 i ljadi (vidi beleška 11), pretstavuva deloven prostor namenet za ekspozitura na Bankata vo Skopje steknat vrz osnova na nenaplaceni pobaruwawa.

Na 31 dekemvri 2002 godina Bankata nema dadeni materijalni vlo`uvawa pod zalog (2001:nema).

BELE [KI KON F INANS I SK I TE I ZVE [TAI

15. Depoziti na banki i ostanati finansiski organizacii

<i>Vo i ljadi denari</i>	2002	2001
<i>Depoziti po viduvawe</i>		
Doma {ni banki i ostanati finansiski organizacii	16.695	110.832
Stranski banki	349	20.805
Osiguritelni kompanii	3.138	5.762
	20.182	137.399
<i>Oro-eni depoziti</i>		
Doma {ni banki i ostanati finansiski organizacii	113.926	-
Stranski banki	365.604	150.357
Osiguritelni kompanii	97.409	-
	576.939	150.357
	597.121	287.756

Del od depozitite po viduvawe na doma {ni banki i ostanati finansiski institucii vo iznos od MKD 11,344 iljadi (2001: MKD 101.263 iljadi) se so promenliva kamatna stapka od 2% do 2,5% (2001: fiksna kamatna stapka od 1.9% do 3.1%) na godi {no nivo, a ostanatiot del od MKD 5,351 iljadi (MKD 9.569 iljadi) se nekamatonosni.

Depozitite po viduvawe na stranski banki se nekamatonosni.

Depozitite po viduvawe na osiguritelni kompanii se so promenliva kamatna stapka od 2% do 2,5% (2001: 3%) na godi {no nivo.

Oro-enite depoziti na doma {ni banki i ostanati finansiski institucii vo iznos od MKD 109.927 iljadi se so fiksna kamatna stapka od 2,5% do 2,65% na godi {no nivo. Ostanatiot del vo iznos od MKD 3,999 iljadi se so promenliva kamatna stapka od 6,5% na godi {no nivo.

Oro-enite depoziti na stranski banki se so fiksna kamatna stapka od 2,8% do 3,35% (2001: 3,18%) na godi {no nivo.

Oro-enite depoziti na osiguritelni kompanii se so promenliva kamatna stapka od 4,8% do 8,5% na godi {no nivo.

Navedenite kamatni stapki pretstavuvaat stapki na krajot na periodot na izvestuvawe.

Kamatite se priznaeni vo rashodite od kamati.

BELEŽKE KONTAFINANSISKITEIZVEŠTAJA

16. Depoziti na drugi klienti

	Kratko -ro-ni	Dolgo -ro-ni	Kratko -ro-ni	Dolgo -ro-ni
<i>Vo milijardi denari</i>	2002	2002	2001	2001
Depoziti po viduvawe				
Domašni fizičnici	1.022.219	-	1.393.460	-
Stranski fizičnici	35.144	-	10.276	-
Domašni pretprijatija	1.189.879	-	867.591	-
Stranski pretprijatija	150.371	-	103.161	-
	2.397.613	-	2.374.488	-
Oro-eni depoziti				
Domašni fizičnici	1.012.483	-	969.683	-
Stranski fizičnici	15.352	-	21.230	-
Domašni pretprijatija	246.029	28.460	249.419	32.157
Javni institucii	6.100	-	450.000	-
	1.279.964	28.460	1.690.332	32.157
Ograničeni depoziti				
Domašni pretprijatija	55.501	-	173.317	-
Stranski pretprijatija	904	-	1.940	-
	56.405	-	175.257	-
	3.733.982	28.460	4.240.077	32.157

Vo 2001 godinu zgolemuvaweto na parišne sredstva vo blagajna vo stranska valuta e rezultat od menuvaweto na ostanatite evropski valuti vo evro (vidi beležka 6).

Ograničene depoziti predstavuwaat depoziti od koi Bankata vo ime na deponentite vrši plašawa vo stranstvo, otvora akreditivi, nabavuva stranski sredstva za plašawe, a del od niv slu`at kako obezbeđuvawe po krediti i izdadeni garancii koi Bankatagi odobrila na izvesni pretprijatija.

Depozitite po viduvawe na fizičnici se so promenliva kamatna stapka od 0,5% do 3% (2001: 1,8% do 2,5%) na godišno nivo. Oro-ene depoziti na fizičnici se so promenliva kamatna stapka od 0,6% do 9% (2001: 1,9% do 11,5%) na godišno nivo.

BELEŠKE KONFINANSIJSKITEIZVEŠTAJA

16. Depoziti na drugi klienti (prodolženje)

Na depozite po viduvawe na pretprijatija Bankata presmetuva kamata so promenliva kamatna stopka od 2% do 2,5% (2001: 3%) na godišno nivo. Na orošnite depoziti na pretprijatija Bankata presmetuva kamata so kamatna stopka vo opseg od 2,5% do 9,5% (2001: 5% do 11,5%) na godišno nivo.

Na orošnite depoziti na javni institucii Bankata presmetuva kamata so fiksna kamatna stopka od 6,5% (2001: 6,5%) na godišno nivo.

Depozite po viduvawe na stranski pretprijatija se nekamatonosni.

Navedeni te kamatni stopki pretstavuvaat stopki na krajot na periodot na izvestuvawe.

Kamatite se priznaeni vo rashodite od kamati.

17. Obvrski za krediti

Analiza spored izvori

	Kratko -ro~ni	Dolgo -ro~ni	Kratko -ro~ni	Dolgo -ro~ni
<i>Vo milijadi denari</i>	2002	2002	2001	2001
<i>Domašni izvori</i>				
Makedonska banka za poddrška na razvojot	146.962	135.927	134.718	72.415
Fondacija NEPA	-	94.655	-	87.842
Makedonska Razvojna Fondacija za Pretprijatija	-	139.108	-	89.654
Pozajmici preku Međubankarski Pazar na pari	36.000	-	-	-
<i>Stranski izvori</i>				
NLB Grupacija	505.662	668.099	516.367	63.273
LB Interfinance AG	-	470.244	-	-
Svetska banka	-	425.484	-	322.850
ICDF Tajvan	-	155.285	-	183.305
Tekovna dostasanost	204.834	(204.834)	170.173	(170.173)
	893.458	1.883.968	821.258	649.166

BELEŠKE KON FINANSISKI IZVEŠTAJ

17. Obvrski za krediti (prodolženje)

Kratkoročni krediti od Makedonska banka za podrška na razvoj se nameneti za podrška na izvozni aranžmani, dodeka dolgoročni krediti se nameneti za podrška na mali i sredni pretprijatija.

Kreditite se so kamatnata stopka od 5% do 8% (2001: 5% do 8%) na godišno nivo.

Kreditite dobieni od fondacijata NEPA se namenski sredstva za kreditirane mali i sredni pretprijatija. Kamatnata stopka e ednakva na eskontnata stopka na NBRM namalena za 2% na godišno nivo (2001: eskontnata stopka na NBRM namalena za 2%). Presmetanata kamata dobiena po ovoj osnov se kapitalizira na glavninata.

Obvrskite za krediti kon Makedonska Razvojna Fondacija za Pretprijatija se dolgoročni so promenliva kamatna stopka od 4,25% do 5% (2001: 4,25% do 5%) na godišno nivo.

Kratkoročni i dolgoročni krediti od NLB Grupacijata i od drugi stranski komercijalni banki se nameneti za kupuvawe tutuni i grozje so kamatna stopka koja varira od EURIBOR plus 0,5% do EURIBOR plus 4% (2001: EURIBOR plus 0,5% do EURIBOR plus 4%) na godišno nivo.

Dolgoročni kredit od LB Interfinance AG (členka na NLB Grupacijata) e subordiniran kredit so promenliva kamatna stopka EURIBOR plus 2%. Kreditot e dobien vo dekmври 2002, so obvrška godišno da bide pretvoren vo kapitalne pomalku od 1/7 od vkupniot iznos na kreditot so fiksen odnos na odplata od edna akcija za 48 EUR.

Bankata preku NBRM e vključena vo koristewe na sredstvata od kreditnata linija na Međunarodnata Banka za Obnova i Razvoj nameneti za razvoj na privatniot sektor vo Republika Makedonija. Kreditot e so rokna odplata do 2008 i so promenliva kamatna stopka koja vo tekot na 2002 godina iznesuva {e tri ili {est mesečni EURIBOR plus 1% do tri ili {est mesečni EURIBOR plus 3,75% (2001: tri ili {est mesečni EURIBOR plus 1% do tri ili {est mesečni EURIBOR plus 3,75%).

Obvrskite za krediti od ICDF Tajvan se nameneti za kreditirane na mali i sredni pretprijatija. Kamatnata stopka iznesuva USLIBOR namalen za 0,5% do 4% (2001: USLIBOR namalen za 0,5% do 4%) na godišno nivo.

Navedenite kamatni stapki pretstavuvaat stapki na krajot na periodot na izvestuvawe.

Kamatite se priznaeni vo rashodite od kamati.

BELEŠKE KONFINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA

18. Obvrski za kamata

<i>Vo i ljadi denari</i>	2002	2001
Presmetana dostasana kamata	12.504	19.244
Presmetana nedostasana kamata	23.694	20.631
	36.198	39.875

19. Posebna rezerva za vonbilansni stavki

<i>Vo i ljadi denari</i>	Beleška	2002	2001
Sostojba na 1. januar		111.786	102.271
Rashodi za godinu	4	33.261	9.515
Sostojba na 31. decembar		145.047	111.786

20. Ostanati obvrski

<i>Vo i ljadi denari</i>	2002	2001
Obvrski kon dobavuvani	3.954	10.532
Obvrski za dividenda	1.729	494
Ostanati obvrski	1.969	1.464
	7.652	12.490

BELEŠKE K KONFINANSISKITE IZVEŠTAJ

21. Kapital i rezervi

Usoglasuvawe na dvi'eweto na kapitalot i rezervite

Vo iljadi denari	Akcionerski kapital	Premi i rizikacija od akcii	Revalo- rezerva	Zakonski rezervi	Rezervi za sopstveni akcii	Zadr`ana dobivka	Vkupno
Sostojba na 1 januar i 2001	506.307	593.267	228.372	128.232	-	116.354	1.572.532
Neto dobivka za godinata	-	-	-	-	-	199.704	199.704
Dividendi	-	-	-	-	-	(36.878)	(36.878)
Izdvojuvawe za zakonska rezerva	-	-	-	86.823	-	(86.823)	-
Zaokru`uvawe	-	(38)	-	-	-	38	-
Sostojba na 31 dekemvri 2001	506.307	593.229	228.372	215.055	-	192.395	1.735.358
Sostojba na 1 januar i 2002	506.307	593.229	228.372	215.055	-	192.395	1.735.358
Neto dobivka za godinata	-	-	-	-	-	243.569	243.569
Prenos meju fondovi	27.143	54.286	-	-	-	(81.429)	-
Dividendi	-	-	-	-	-	(60.570)	(60.570)
Otkup na sopstveni akcii	-	-	-	-	(1.607)	-	(1.607)
Prodadeni sopstveni akcii	-	75	-	-	1.607	-	1.682
Nagrada na ~lenovi na							
Upraven Odbor, rabotovoden organ i vraboteni	-	-	-	-	-	(24.705)	(24.705)
Efekt od revalorizacija na:							
osnovni sredstva	-	-	4.510	-	-	-	4.510
nematerijalni vlo`uvawa	-	-	76	-	-	-	76
Efekt od revalorizacija na amortizacija	-	-	285	-	-	-	285
Izdvojuvawe za zakonska rezerva	-	-	-	30.000	-	(30.000)	-
Sostojba na 31 dekemvri 2002	533.450	647.590	233.243	245.055	-	239.260	1.898.598

BELEŽKI KONFINANSIJSKITE IZVEŠTAJA

21. Kapital i rezervi (prodolženje)

Sudski registrirani kapital e vo iznos od MKD 1.402.028 iljadi (2001: MKD 1.249.096 iljadi) i se sastoi od akcionerski kapital opredelen spored nominalna vrednost na akcijite od MKD 533.450 iljadi (2001: MKD 506.307 iljadi), od premii od akcij od MKD 647.515 iljadi (2001: MKD 593.229 iljadi) i del od revalorizacionata rezerva od MKD 221.063 iljadi (2001: MKD 149.560 iljadi), koja e raspredelena vo akcionerskiot kapital vo soglasnost so lokalna zakonska regulativa.

Prenosot meju fondovi, vo 2002 godina od MKD 81.429 iljadi, pretstavuva kapitalizirana dividenda upotrebena za kupuvawe na akcij od desettata emisija koja beše odobrena od Komisijata za hartii od vrednost na 13 juni 2002 i uspešno realizirana vo tekot na 2002 godina.

Delot od dobivkata izdvoen za nagradi za članovite na Upraven Odbor, rabotovodniot organ i za vrabotenite beše odobren na Godišnjem akcionerskom saboru održano na 26 mart 2002 godina.

Akcionerski kapital

Vo brojna akcii	Obični akcii		Neotkuplivi akcii	
	2002	2001	Prioritetni akcii 2002	2001
Na 1 januar i	456.086	456.086	50.221	50.221
Izdadeni akcii so kapitalizirana dividenda	27.143	-	-	-
Na 31 dekemvri - celosno plateni	483.229	456.086	50.221	50.221

Site akcii se so nominalna vrednost od MKD 1.000. Prioritetnite akcii davaat pravo na prvenstvo vo isplata na dividendata i nemaat pravo na glas. Imatelite na obični akcii imaat pravo na dividenda koga je bide objavena i nosat eden glas vo Saboru na Bankata za ekvivalent od 1 obična akcija.

Site akcii uestvuvaat porednakvo vo podelbata na ostatokot na steajna, odnosno likvidacionata masa na Bankata. Vo odnos na sopstvenite akcii koi se vo posed na Bankata site prava se odloženi dodeka iste ne bidat prodadeni.

BELEŠKE K O N F I N A N S I S K I M I Z V E Š T A J I M

21. Kapital i rezervi (prodolženje)

Sledniti akcioneri imaju sopstvenost koja nadminuwa 5% od izdadenih akcija i so pravo na glas:

Ime	% od akcija i so pravo na glas
LHB AG Frankfurt	34,5%
Nova Qubqanska Banka A.D. Qubqana	18,4%
Tutunski Kombinat AD Kumanovo	12,7%
Jaka Tabak AD Radović	12,4%
Strumica Tabak AD Strumica	6,2%

Revalorizaciona rezerva

Revalorizaciona rezerva pretstavuwa zgolemuwawe na netopisanata vrednost na nematerijalnih i materijalnih vločuwawa kako rezultat od rastećot na cenite na industrijske proizvodi vo momentot na revalorizacijata.

Zakonska rezerva

Spored lokalnata zakonska regulativa Bankata treba da presmetuwa i izdvojuwa 15% od neto dobivkata za godinata za zakonska rezerva dodeka nivoto na rezervite ne dostigne iznos koj e ednakov na edna pettina od osnovnata glavnina. Dodeka zakonskata rezerva ne go nadmine opredeleniot najmal iznos, može da se upotrebuwa samo za pokrивawe na zagubite. Koga zakonskata rezerva že go nadmine najmaliot iznos i po pokrивawe na site zagubi od godišnite završni smetki, so odluka na Sobranieto, višokot može da se upotrebi za dopolnuwawe na dividendata, doko lku taa za delovnata godina ne go dostignala najmaliot iznos propisan so Zakonot za Trgovski društva ili so Statutot na Bankata.

Rezerva za sopstveni akcii

Rezervata za sopstvenite akcii ja pretstavuwa nominalnata vrednost na akcijite koi se vo sopstvenost na Bankata. Na 31 dekmври 2002 Bankata nema še vo posed sopstveni akcii (2001: nema) od ukupniot broj na akcii na Bankata.

BELEŽKE KONFINANSIJSKITEIZVEŠTAJA

21. Kapital i rezervi (prodolženje)

Dividendi

Po denot na bilansot na sastojba, nema predloženi dividendi od Upravnog odbora.

22. Radovi u ime i za smetku na treće lica

Banka upravlja sredstvima u ime i za smetku na treće lica, glavno u formi krediti dani na različite klijente. Banka presmeta prihodi od provizije za osiguravanje na ovim uslugama. Sredstva u ime i za smetku na treće lica ne se sredstva na Banku i ne se priznaju na bilansot na sastojba.

Banka ne izložena na bilo kakav kreditni rizik u vrsti osiguranja, ali ne garantira za ovu ulaganja.

Na 31. decembra 2002. godine ukupna sredstva u ime i za smetku na treće lica iznosila su MKD 825.770 i lica (2001: MKD 633.871 i lica).

23. Preuzeti i potencijalni obveze

Na 31. decembra 2001. Banka ima preuzeti obveze u formi odobreni krediti. Kamatne stope na preuzeti obveze za krediti bea u opsegu od 5,4% do 20% na godišnjoj nivou. Preuzeti obveze za krediti se u periodu za preuzimanje na obvezu koja ne go nadmašuje normalni period od jednog do tri meseca za odobravanje i naplatu. Na 31. decembra 2002. Banka nema preuzeti obveze u formi krediti.

Banka osigurava bankarske garancije i akreditivi za garantiranje na radu u korist klijenata pred trećim stranama. Ovim dogovorima fiksni limiti i uobičajeno se odobruju za period do pet godina. Dostavljaju se koncentrirani u niti u jednom periodu.

<i>Vo i lica denari</i>	Beleška	2002	2001
Preuzeti obveze za kreditiranje		-	133.157
Garancije			
u MKD		372.216	340.106
u strana valuta		542.108	350.560
Akreditivi			
u strana valuta		415.958	371.109
Posebna rezerva	19	(145.047)	(111.786)
		1.185.235	1.083.146

BELEŠKE KONTAKTIRANJE IZVEŠTAJA**23. Prevezmeni i potencijalni obvrski (prodoljenje)**

Ove prevzemeni i potencijalni obvrski imaat vonbilansen krediten rizik zatoa što vonbilansot na sastojba se priznavaat samo proviziite i posebnata rezerva za potencijalni zagubi se do momentot koga prevzemenite i potencijalni obvrski je bidat ispolneti ili je im izmine rokot. Na golem del od prevzemenite i potencijalni obvrski je im izmine rokot bez da bidat avansirani vo celost ili delumno. Poradi toa, iznosite ne pretstavuvaat o-ekuvani idni pari-ni tekovi.

24. Obelodenuvawe na upravuvaweto so rizik

Ovaa sekcijagi pretstavuva izloženost na Bankata na rizik i gi opišuva metodite koji rakovodstvoto gi koristi da go kontrolira rizikot. Najvažniti vidovi finansijski rizik na koji Bankata e izložena se kreditniot rizik, rizikot na likvidnost i pazarni rizik. Pazarni rizik gi opfačava valutni rizik, rizikot od kamatni stapki i rizikot od cenata na kapitalot.

(i) Krediten rizik

Bankata e izložena na krediten rizik preku kreditnite i investicionite aktivnosti i vo slučaites kadeto ima uloga na posrednik vo ime na klientite ili na treći strani, ili pak izdava garancii.

Rizikot od nenaplata na pobaruvawata od klientite se sledi na kontinuirana osnova. Zaradi upravuvawe so visinata na kreditniot rizik, Bankata sorabotuva so klienti so dobar krediten rejting i barakolateral.

Primarnata izloženost na krediten rizik nastanuva preku kreditite i avansite. Iznosot na kreditnata izloženost e pretstavena preku segačnata vrednost na sredstvata vo bilansot na sastojba. Dopolnitelno, Bankata e izložena na vonbilansen krediten rizik preku prevzemenite obvrski za kreditirawe i izdavaweto na garancii (vidi beleška 23).

Koncentracijata na krediten rizik (bilansna ili vonbilansna) koja proizleguva od finansijskite instrumenti, postoji za grupa na klienti koga tie imaat slični ekonomski karakteristiki, koji bi vlijaele vrz nivnite sposobnosti za ispolnuvawe na dogovornite obvrski kako rezultat na podednakvoto vlijanie na promenite vo ekonomskite i drugi okolnosti. Bankata nema značitelna koncentracija na kreditniot rizik vo poedineen klient (2001: nema).

Najznačajniete koncentracii na krediten rizik se po lokacija i tip na klient za kreditite i avansite odobreni od bankata, prevzemenite obvrski za kreditirawe i izdadenite garancii.

BELEŠKE KONFINANSISKITE IZVEŠTAJE

24. Obelodenuvawe na upravuvaweto so rizik

(i) Krediten rizik (prodolženje)

Vo tekot na 2002 godina Bankata odobruvawe krediti vo tutunskata industrija. Na denot na sostavuvawe na bilansot na sostojba vkupnata izloženost vo tutunskata industrija iznesuva MKD 777.287 iljadi (2001: MKD 1.177.220 iljadi) ili 13,5% (2001: 30,1%) od vkupnite krediti i avansi dadeni na ostanati klienti pred namaluvawe za posebnata rezerva kako što e objasneto vo beleška 9.

Maksimalnata izloženost na kreditniot rizik e prezentirana preku segašnata vrednost na finansiskite sredstva vo Bilansot na sostojba.

Politika na Bankata e da bara soodveten kolateral od klientite pred da bidat prefrleni sredstvata od odobrenite krediti. Garanciite i akreditivite se isto taka predmet na stroga kreditna procenka pred da bidat odobreni.

Kolateralot za kreditite, garanciite i akreditivite voobi-aeno e vo forma na pari-ni sredstva, bankarski garancii i garancii od prvoklasni kompanii, zalihi ili druga sopstvenost.

Odobrenite krediti od Bankata se prikazani vo slednata tabela spored tipot na kolateralot:

Vo iljadi denari	Beleška	2002	2001
Obezbedeni so hipoteka		2.716.202	1.876.845
Obezbedeni so hipoteka i ra-na zaloga		1.602.574	386.429
Obezbedeni so hipoteka i garancii od firmi		219.927	506.657
Obezbedeni so garancii od državata		-	421.934
Obezbedeni so garancii od finansiski institucii		49.861	47.236
Obezbedeni so pari-ni sredstva i hartii od vrednost		352.471	47.408
Ostanat kolateral		627.484	519.339
Neobezbedeni		265.213	101.141
Vkupno	9	5.786.670	3.906.989

BELEŽKE KONTAFINANSISKITE IZVEŠTAJA

24. Obelodenujave na upravuvaweto so rizik (prodolženie)

(ii) Rizik na likvidnost

Rizikot na likvidnost se pojavuva pri sevkupnoto finansirawe na aktivnostite na Bankata i vo upravuvaweto so pozicijite. Toj go vključuva rizikot od nemogućnost da se obezbedat sredstva so soodveten rok na dostasanost i kamatni stapki i rizikot od nemogućnost da se likvidira odredeno sredstvo po razumna cena i vo soodveten vremenski period.

Bankata ima pristap do različni osnovi za finansirawe. Sredstava se obezbeduvaat preku širok spektar na instrumenti vključujќi depoziti, obvrski za krediti i akcionerski kapital. Ova ja zgolemuva fleksibilnosta za finansirawe, ja ograničuva zavisnost od pooddelni izvori na finansirawe i gi namaluva troškovi. Bankata tešnee da održuva ramnoteša meѓu kontinuitetot vo finansiraweto i fleksibilnosta preku upotreba na obvrski so različni period na dostasuvawe.

Bankata kontinuirano go procenuva rizikot na likvidnost so identifikuvawe i sledewe na promenite vo potrebните sredstva koi se neophodni za ispolnuvawe na celite na raboteweto postaveni vo strategijata na Bankata.

Isto taka, kako del od strategijata za upravuvawe so rizikot na likvidnost, Bankata održuva portfolio na visoko likvidni sredstva.

BELE [KI KON F INANS I SK I TE I ZVE [TAI
24. Obelodenuvawe na upravuvaweto so rizik (prodol `enie)
Analiza spored dostasanosta na finansiskite sredstva i obvrski

Analizata na vkupnite sredstva i obvrski na Bankata vo soodvetni grupi na dospevawe, spored nivniot preostanat per i od do denot na nivnata dogovorena dostasanost e kako { to sledi:

Za godinata zavr { ena na 31 dekemvri 2002						
<i>Vo iljadi denari</i>	Do 1 mesec	Od 1 mes. 3 meseci	Od 3 mes. do 1 god.	Od 1 god. do 5 god.	Nad 5 god.	Vkupno
Aktiva						
Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent	1.035.708	-	-	-	-	1.035.708
Finansiski instrumenti za trgovawe	-	-	45.092	-	-	45.092
Plasmani vo, i krediti na, drugi banki i drugi finansiski organizacii	1.874.727	457.267	-	-	-	2.331.994
Kredit i avansi dadeni na ostanati klienti	462.577	379.609	2.041.682	1.989.622	272.068	5.145.558
Pobaruvawa za kamata i ostanata aktiva	95.260	-	-	-	-	95.260
Vlo `uvawa	-	-	-	-	49.279	49.279
	3.468.272	836.876	2.086.774	1.989.622	321.347	8.702.891
Obvrski						
Depoziti od banki i drugi finansiski organizacii	356.150	222.000	18.971	-	-	597.121
Depoziti na drugi klienti	2.777.303	512.477	444.202	28.460	-	3.762.442
Obvrski po krediti	177.118	44.160	672.180	1.203.069	680.899	2.777.426
Obvrski za danok od dobivka	-	-	2.315	-	-	2.315
Obvrski po kamata	36.198	-	-	-	-	36.198
Ostanati obvrski	7.652	-	-	-	-	7.652
	3.354.421	778.637	1.137.668	1.231.529	680.899	7.183.154
Ro-na neusoglasenost	113.851	58.239	949.106	758.093	(359.552)	1.519.737

BELEŽKE K F I N A N S I S K I T E I Z V E Š T A J A

24. Obelodenujemo na upravljanje so rizik (prodolženje)

Analiza spored dostižnosti na finansijske sredstva i obvrski

Analiza na ukupne sredstva i obvrski na Bankatu u odgovarajućim grupama dostižnosti, spored nivoa i ostataka perioda do datuma dogovorene dostižnosti e kako sledi:

Za godinu završenu na 31. decembra 2001						
<i>Voiljadidnari</i>	Do 1 mesec	Od 1 mes. 3 meseci	Od 3 mes. do 1 god.	Od 1 god. do 5 god.	Nad 5 god.	Vkupno
Aktiva						
Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent	2.927.188	-	-	-	-	2.927.188
Plasmani u, i krediti na, drugi banki	699.882	311.200	-	-	-	1.011.082
Kredit i avansi dani na ostanati klienti	172.101	665.318	1.543.705	806.259	220.684	3.408.067
Pobaruwana za kamatu i ostanata aktiva	74.079	1.117	1.190	-	-	76.386
Pobaruwana za danak od dobitka	-	-	12.609	-	-	12.609
Vlo`uvawa	-	-	-	-	41.263	41.263
	3.873.250	977.635	1.557.504	806.259	261.947	7.476.595
Obvrski						
Depoziti od banki i drugi finansijski organizaciji	137.399	150.357	-	-	-	287.756
Depoziti na drugi klienti	2.749.220	746.609	744.248	29.000	3.157	4.272.234
Obvrski po krediti	16.367	3.355	801.536	351.643	297.523	1.470.424
Obvrski za kamatu	38.440	305	1.130	-	-	39.875
Ostanati obvrski	12.490	-	-	-	-	12.490
	2.953.916	900.626	1.546.914	380.643	300.680	6.082.779
Ro-na neusoglasenost	919.334	77.009	10.590	425.616	(38.733)	1.393.816



BELEŠKE KONFINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA

24. Obelodenujemo na upravljanje rizikom (prodlježenje)

(iii) *Pazaren rizik**Kamatni rizik*

Banka je izložena na rizik od promjenljivosti na kamatnim stopama kako rezultat na toa što kamatonosna sredstva (uključujući i vloženja) i kamatonosna obveza dospevaju ili navedena kamatna stopa se mijenja u različitom periodu ili u različitim iznosima. U slučaju sredstava i obveza so promjenljive kamatne stope, Banka je isto tako izložena na osnovni rizik, koji predstavlja razliku u karakteru na procjenjivanje različitih promjenljivih kamatnih stopa, kako što se na primjer kamatna stopa na (tedniti ulogovi na naseljenosti, tri ili (est mjeseci LIBOR i različiti vidovi na kamati.

Aktivnosti za upravljanje rizikom se namjeniti za optimiziranje na neto prihodu od kamati, so pazarni kamatni stopa koji se konzistentni so deloviti strategiji na Banka.

Aktivnosti za upravljanje so sredstva i obveze se sprovedu od aspekta na reagiranje na Banka na promjene na kamatnim stopama. Generalno, Banka je osjetljiva na promjene u sredstvima i obveza i za najgolemi del na kamatonosna sredstva i obveze Banka gozdravlja pravu za istovremeno mijenjanje na kamatnim stopama. U slučaju koga se namaljuju kamatne stope, je se namalati i kamatni margini kako rezultat na toa što kamatne stope na obveze je se namalati so nizak procent u sporedbi so kamatne stope na sredstva. Kako i da je, krajnji efekt je zavisi od različitih faktora, uključujući i stabilnost na ekonomiji, opskrbljivanje i stopa na inflacija.

Na kraju na dekvremu 2001 godina (tedniti ulogovi na naseljenosti) u strana valuta so promjenljiva kamatna stopa značajno se zgoemija uo konverziji u evra. Toa isto tako rezultira (e so značajno zgoemije na paritete sredstva u blagajna u strana valuta. Kako rezultat na toa postoji neusloženost na sredstva i obveze u instrumentite so promjenljiva kamatna stopa.

Na kraju na dekvremu 2002 godina obveze po krediti so promjenljiva kamatna stopa značajno se zgoemija kako rezultat na subordinirani kredit od LB Interfinance AG (vidi beleška 17). Kako rezultat na toa se zgoemija i plasmanite u strani banki (to rezultira (e u neusloženost na sredstva i obveze u instrumentite so promjenljiva kamatna stopa.

BELEŠKE K O F I N A N S I S K I M I Z V E Š T A J I M

24. Obelodenujemo na upravljanje so rizik (prodoljenje)

Analiza na neusoglasenosti na kamatne stope

Za godinu završena na 31. decembra 2002										
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom										
Vo izljudi denari	Beleška	Vkupno	Instrumenti so promenljiva kamatna stopka		Do 1 mesec		3 meseci do 1 godina		Poveće od 5 godini	
			1 mesec	3 meseci	1 do 3 meseci	1 do 5 godini	5 godini	Nekama- tonosni		
Aktiva										
Pari-ni sredstva i pari-ekvivalent	6	1.035.708	691.505	67.600	-	-	-	-	276.603	
Finansijski instrumenti za trgovawe	7	45.092	-	45.092	-	-	-	-	-	
Plasmani, i krediti na, banki i drugi finansijski organizacii	8	2.331.994	-	1.874.437	457.267	-	-	-	290	
Kredit i avansi dade ni na ostanati klienti	9	5.145.558	4.734.114	6.615	13.801	192.078	176.534	-	22.416	
Vloštava	12	49.279	-	-	-	-	-	-	49.279	
Obvrske										
Depoziti od banki i drugi finansijski institucii	15	(597.121)	(115.890)	(314.715)	(160.816)	-	-	-	(5.700)	
Depoziti na drugi klienti	16	(3.762.442)	(3.119.716)	-	-	-	-	-	(642.726)	
Obvrske po krediti	17	(2.777.426)	(2.308.443)	(5.017)	(14.112)	(178.060)	(177.138)	(94.656)	-	
Neusoglasenost na sredstvima i obvrskite		1.470.642	(118.430)	1.674.012	296.140	14.018	(604)	(94.656)	(299.838)	

24. Obelodenuvawe na upravuvaweto so rizik (prodol`enie)

Za godinata završena na 31. decembra 2001.									
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom									
Vo i ljadi denari	Beleška	Vkupno	Instrumenti s promenljivom kamatnom stopom	Do 1 mesec	3 meseci		Poveće		
					1 do 3 meseci	do 1 godina	1 do 5 godini	od 5 godini	Nekam- nosni
Aktivna									
Pari-ni sredstva i pari-ekvivalent	6	2.927.188	490.882	149.401	-	-	-	-	-2.286.905
Plasmani, i krediti na, drugi banki	8	1.011.082	-	699.882	311.200	-	-	-	-
Kredit i avansi dade ni na ostanati klienti	9	3.408.067	2.694.114	3.617	7.496	551.515	129.858	-	21.467
Vlo`uvawa	12	41.263	-	-	-	-	-	-	41.263
Obvrski									
Depoziti od banki i drugi finansiski institucii	15	(287.756)	(6.377)	(101.263)	(150.357)	-	-	-	(29.759)
Depoziti na drugi klienti	16	(4.272.234)	(3.313.781)	-	-	(450.000)	-	-	(508.453)
Obvrski po krediti	17	(1.470.424)	(1.125.420)	(2.095)	(3.355)	(164.504)	(87.208)	(87.842)	-
Neusoglasenost na sredstvata i obvrskite		1.357.186	(1.260.582)	749.542	164.984	(62.989)	42.650	(87.842)	1.811.423

BELEŠKI KONFINANSISKITE IZVEŠTAJ

24. Obelodenuvawe na upravuvaweto so rizik (prodol`enie)

(iii) Pazaren rizik

Valuten rizik

Bankata se izlo`uva na valuten rizik preku transakciite vo stranska valuta. Bankata e ubedena deka neto izlo`enosta se odr`uva na zadovolitelno nivo preku kupuvawe i prodaba na devizi zaradi nadomestuvawe na kratkoro-ni otstupuvawa. Denarot e vrzan za Evroto i monetarnata proekcija e deka devizniot kurs na denarot vo odnos na evroto }ebide stabilen. Bidej}i aprecijacija na denarot vo odnos na evroto ne e verojatna, sekakva deprecijacija bi imala pozitiven efekt za Bankata.

	2002					
	MKD	EUR	USD	CHF	Drugo	Vkupno
Monetarni sredstva						
Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent	216.033	318.583	237.577	253.681	9.834	1.035.708
Finansiski instrumenti za trgovawe	45.092	-	-	-	-	45.092
Plasmani vo, i krediti na, banki i drugi finansiski organizacii	11.759	2.320.235	-	-	-	2.331.994
Kredit i avansi dadeni na ostanati klienti	1.625.973	3.051.331	468.254	-	-	5.145.558
Pobaruwawa za kamata i ostanata aktiva	63.106	26.971	5.183	-	-	95.260
Pobaruwawa za danok od dobivka	-	-	-	-	-	-
Vlo`uvawa	49.279	-	-	-	-	49.279
	2.011.242	5.717.120	711.014	253.681	9.834	8.702.891
Monetarni obvrski						
Depoziti od banki i drugi finansiski institucii	115.890	481.066	165	-	-	597.121
Depoziti na drugi klienti	1.108.089	2.371.556	221.456	49.147	12.194	3.762.442
Obvrski po krediti	130.655	2.057.862	588.909	-	-	2.777.426
Obvrski za danok od dobivka	2.315	-	-	-	-	2.315
Obvrski za kamata	36.198	-	-	-	-	36.198
Ostanati obvrski	7.573	79	-	-	-	7.652
	1.400.720	4.910.563	810.530	49.147	12.194	7.183.154
Neto vrednost	610.522	806.557	(99.516)	204.534	(2.360)	1.519.737

	MKD	EUR	2001 USD	CHF	Drugo	Vkupno
Monetarni sredstva						
Pari-ni sredstva i pari-en ekvivalent	369.031	2.060.110	200.378	282.649	15.020	2.927.188
Finansiski instrumenti za trgovawe	-	-	-	-	-	-
Plasmani vo, i krediti na, banki i drugi finansiski organizacii	76.500	893.079	41.503	-	-	1.011.082
Kredit i avansi dadeni na ostanati klienti	977.413	2.071.709	358.945	-	-	3.408.067
Pobaruwawa za kamata i ostanata aktiva	59.351	15.463	1.572	-	-	76.386
Pobaruwawa za danok od dobivka	12.609	-	-	-	-	12.609
Vlo`uvawa	41.263	-	-	-	-	41.263
	1.536.167	5.040.361	602.398	282.649	15.020	7.476.595
Monetarni obvrski						
Depoziti od banki i drugi finansiski institucii	6.377	251.722	29.657	-	-	287.756
Depoziti na drugi klienti	1.407.821	2.609.667	210.626	28.029	16.091	4.272.234
Obvrski po krediti	87.842	966.860	415.722	-	-	1.470.424
Obvrski za danok od dobivka	-	-	-	-	-	-
Obvrski za kamata	39.875	-	-	-	-	39.875
Ostanati obvrski	12.490	-	-	-	-	12.490
	1.554.405	3.828.249	656.005	28.029	16.091	6.082.779
Neto vrednost	(18.238)	1.212.112	(53.607)	254.620	(1.071)	1.393.816

BELEŠKE K O N F I N A N S I S K I M I Z V E Š T A J I M

25. Transakcije s o p o v r z a n i m i l i c a m a

Vo s g l a s n o s t s o Z a k o n o t z a B a n k i k a k o s u b j e k t i p o v r z a n i s o B a n k a t a s e l i c a t a s o p o s e b n i p r a v a i o d g o v o r n o s t i , a k c i o n e r i t e k o i o s t v a r u v a a t v l i j a n i e v r z r a b o t e w e t o n a b a n k a t a p r e k u d i r e k t n o i l i i n d i r e k t n o p o s e d u v a w e n a p o v e } e o d 5 % o d a k c i i t e s o p r a v o n a u p r a v u v a w e , s u b j e k t i p o v r z a n i s o p r e t h o d n o n a v e d e n i t e s u b j e k t i k a k o i s u b j e k t k o j { t o o s t v a r u v a z n a - i t e l e n i n t e r e s v o d r u g s u b j e k t , v o k o j { t o b a n k a t a i s t o t a k a o s t v a r u v a z n a - i t e l e n i n t e r e s .

B a n k a t a o d o b r u v a k r e d i t i , i z d a v a g a r a n c i j e , p l a s i r a i z e m a d e p o z i t i i k r e d i t i o d p r e t p r i j a t i j a i b a n k i k o i i m a a t z n a - i t e l n o v l i j a n i e i k o n t r o l a v o d o n e s u v a w e t o n a f i n a n s i s k i t e i o p e r a t i v n i o d l u k i n a B a n k a t a . R a k o v o d s t v o t o s m e t a d e k a o v i e t r a n s a k c i j e s e n a n o r m a l n a k o m e r c i j a l n a o s n o v a i s o u s l o v i k o i v a ` a t i z a o s t a n a t i t e p r a v n i l i c a .

N a k r a j o t n a g o d i n a t a t r a n s a k c i j e s o p o v r z a n i t e s t r a n i b i l e k a k o { t o s l e d i :

- k r e d i t n a i z l o ` e n o s t n a p r e t p r i j a t i j a t a s o k o i B a n k a t a e p o v r z a n a o d M K D 4 6 8 . 1 9 8 i l j a d i (2 0 0 1 : M K D 3 0 1 . 3 5 3 i l j a d i) ;
- p o s e b n a r e z e r v a o b e z b e d e n a z a p r e t p r i j a t i j a t a s o k o i B a n k a t a e p o v r z a n a o d M K D 6 0 . 6 9 4 i l j a d i (2 0 0 1 : M K D 7 0 . 9 5 8 i l j a d i) ;
- d o b i e n i d e p o z i t i o d p r e t p r i j a t i j a p o v r z a n i s o B a n k a t a o d M K D 1 2 . 1 6 1 i l j a d i (2 0 0 1 : M K D 1 3 . 7 7 8 i l j a d i) ;
- k r e d i t i n a l i c a s o p o s e b n i o v l a s t u v a w a o d M K D 3 . 1 0 1 i l j a d i (2 0 0 1 : n e m a)
- p l a s i r a n i d e p o z i t i v o b a n k i p o v r z a n i s o B a n k a t a o d M K D 9 7 6 . 9 0 9 i l j a d i (2 0 0 1 : M K D 1 . 0 9 0 . 2 1 5 i l j a d i) ;
- z e m e n i k r e d i t i o d b a n k i p o v r z a n i s o B a n k a t a o d M K D 1 . 1 7 3 . 7 6 1 i l j a d i (2 0 0 1 : M K D 5 7 9 . 6 4 0 i l j a d i) ;
- p r i h o d i o d k a m a t i , n a d o m e s t i i p r o v i z i j i o d b a n k i p o v r z a n i s o B a n k a t a o d M K D 2 6 . 8 4 7 i l j a d i ;
- r a s h o d i o d k a m a t i , n a d o m e s t i i p r o v i z i j i b a n k i p o v r z a n i s o B a n k a t a o d M K D 4 8 . 7 7 0 i l j a d i .

26. N a s t a n i p o d e n o t n a s o s t a v u v a w e n a b i l a n s o t

P o d e n o t n a s o s t a v u v a w e n a b i l a n s o t n e s e s l u - i l e n a s t a n i o d m a t e r i j a l n o z n a - e w e , a k o i t r e b a d a s e p r i k a ` a t v o f i n a n s i s k i t e i z v e š t a j i .



*Adam - ma { ko torzo
terakota
Neolitski period * 5000 godini p.n.e.
Cerje, Govrlevo, vo blizina na Skopje,
Republika Makedonija*



*Tekst: Tutunska Banka a.d. Skopje
Dizajn: Studio Logo Skopje
Konsultant i fotosi: Milo { Bilbija, arheolog
Fotosi: Studio 3D
Pe-at i: Evropa 92 Ko-ani*